

Gjøvik, 22. september 2016.

J.nr./referanse: 23-16/GK/ks

TIL KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

Roar Løken Lunder, leder (H)

Undis Scheslien, nestleder (Sp)

Thomas Longva (V)

Hans Olav Lahlum (Sv)

Irene Kalrasten (Ap)

Kopi sendt:

- Ordfører og rådmann
- Innlandet Revisjon IKS

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Det innkalles herved til møte i kontrollutvalget:

Dato: Fredag 30. september 2016

Tid: Kl. 0845 – ca 1430

Sted: Møterom Vardal, rådhuset

Vedlagt følger saksliste og saksdokumenter.

Vedlegg nr. 1 til sak 56/16 er unntatt offentlighet, og er kun sendt ut på papir til møtedeltakerne. Møtet må vurderes lukket ved behandlingen av saken.

Deltakelse fra andre i møtet:

- Industribygg AS v/styreleder Tor Espen Larsen og daglig leder Einar Amlie Karlsen er invitert kl. 0900 i f.m. sak 56/16.
- Rådmannen deltar i fm. sak 57/16 (sykefraværsarbeid) og sak 58/16 (medarbeiderundersøkelse). Fra rådmannen møter personalsjef Elin Limoseth.
- Innlandet Revisjon IKS er særskilt invitert til sak 57 (forundersøkelse sykefraværsarbeid). Daglig leder Bjørg Hagen orienterer under sakene 60 og 61.

Eventuelt forfall til møtet bes meddelt snarest til undertegnede på telefon/sms til 995 77 903, eller e-post til kjetil@kontrollutvalget.no

Med hilsen

For leder i kontrollutvalget

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Adresse:

Kontrollutvalgstjenester Kjetil Solbrækken

Studievegen 7, 2815 Gjøvik

Tel. 995 77 903, e-post: kjetil@kontrollutvalget.no

KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

SAKSLISTE

FOR MØTE I GJØVIK KOMMUNE

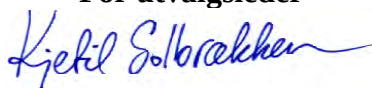
Fredag 30. september 2016 kl. 0945

(Møterom Vardal, rådhuset)

SAK NR. 55/2016	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 01.09.16
SAK NR. 56/2015	INDUSTRIBYGG AS – OPPFØLGING AV DIVERSE SPØRSMÅL Industribygg AS v/styreleder og daglig leder orienterer.
SAK NR. 57/2016	FORUNDERSØKELSE: SYKEFRAVÆRSARBEIDET I GJØVIK KOMMUNE Rådmann/personalsjef orienterer.
SAK NR. 58/2015	MEDARBEIDERUNDERSØKELSE 2015 – RESULTATER OG OPPFØLGING Rådmann/personalsjef orienterer.
SAK NR. 59/2016	KONTROLLUTVALGETS PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL 2016-2019
SAK NR. 60/2016	TERTIALRAPPORT 2/2016 FRA INNLANDET REVISJON IKS Innlandet Revisjon IKS orienterer.
SAK NR. 61/2016	SAMMENLINGING AV REVISJONSKOSTNADER 2015 MED ANDRE KOMMUNER («BENCHMARKING») Innlandet Revisjon IKS orienterer.
SAK NR. 62/2016	FORBRUKERRÅDETS KOMMUNETEST 2016 Utsatt sak fra forrige møte.
SAK NR. 63/2016	KOMMUNE-NM 2015 – NHO Utsatt sak fra forrige møte.
SAK NR. 64/2016	REFERATSAKER

Gjøvik, 22. september 2016.

For utvalgsleder

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Kopi til orientering:

- Gjøvik kommune v/ordfører, rådmann og vararepresentantene til kontrollutvalget
- Innlandet Revisjon IKS

SAK NR. 55/2016

Gjøvik kommune

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 01.09.16

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.09.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møteprotokoll fra møte 01.09.16

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 01.09.16 godkjennes.

SAKSOPPLYSNINGER:

Møteprotokoll fra forrige møte i kontrollutvalget legges herved frem til formell godkjenning.

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

Torsdag 1. september 2016 holdt kontrollutvalget møte i Gjøvik rådhus fra kl. 0845 – 1500.

Som medlemmer møtte:

Roar Løken Lunder, leder (H)
Undis Scheslien, nestleder (Sp)
Thomas Longva (V)
Irene Kalrasten (Ap)

Følgende hadde meldt forfall:

Hans Olav Lahlum (Sv)

Følgende varamedlem møtte:

Erik Evenrud (MdG)

Ellers møtte:

Fra Innlandet Revisjon IKS: Daglig leder Bjørg Hagen (sakene 53 og 54) og oppdragsansvarlig revisor Reidun Grefsrud (sakene 48 og 49).

Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Kommunestyret v/ordfører, kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer, rådmannen, Innlandet Revisjon IKS, Oppland Arbeiderblad og Gjøviks Blad.

**Utvalgsmøtet ble satt kl. 0845 med Roar Løken Lunder som møteleder.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.**

Til behandling:

SAK NR. 44/2016

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 09.06.16

Vedtak, enstemmig:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 09.06.16 godkjennes.

SAK NR. 45/2016

REFERATSAKER

Følgende saker ble referert:

1. Brev fra kontrollutvalget til Fylkesmannen i Oppland vedr. anmodning om vurdering av praktisering av lukkede møter og dokumenter unntatt offentlighet
2. Helsetilsynet skal gjennomgå barnevernssaker (pressemelding fra Helsetilsynet 19.04.16)
3. Uttalelse fra Språkrådet om uttrykkene «Til etterretning» og «Til orientering»
4. Diverse avisartikler

5. Neste møte: Tidspunkt/saksliste

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	1. Referatsakene tas til orientering. 2. Neste møte fastsettes til 30. september 2016 kl. 0845. Møtet kommer i tillegg til opprinnelig møteplan.
---------------------------	---

SAK NR. 46/2016

**ORIENTERING OM HENVENDELSER TIL
KONTROLLUTVALGET**

Fra behandlingen:

Møtet ble enstemmig besluttet lukket i forbindelse med behandling av saken, jf. kommunelovens § 31, jf. offentlighetslovens § 13.

Utvalgssekretær orienterte om to konkrete henvendelser til kontrollutvalget og håndteringen av disse.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Mottatte henvendelser til kontrollutvalget tas til orientering.
---------------------------	---

SAK NR. 47/2016

**SEKRETARIATSTJENESTER – STATUS FOR
ANBUDESKONKURRANSE**

Fra behandlingen:

Utvalgssekretær Kjetil Solbrækken ba innledningsvis om vurdering av sin habilitet i saken. Kontrollutvalget erklærte enstemmig sekretær som inhabil med bakgrunn i offentlighetsloven § 23. Utvalgssekretær fratrådte møtet under behandlingen av saken.

Utvalgsleder Roar Løken Lunder orienterte om status og fremdrift i anbudskonkurransen og sin kontakt med Felles innkjøpsenhet i saken. Utvalgsleder la deretter frem noen prinsipielle spørsmål knyttet til konkurranseutsettingen.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	1. Utvalgsleders status for ny anbudskonkurranse tas til orientering. 2. Utvalget delegerer til utvalgsleder å delta i den videre anbudsprosessen samt å foreta valg av ny leverandør i samråd med de øvrige deltakerkommunene.
---------------------------	--

SAK NR. 48/2016

**RAPPORT: SAMHANDLINGSREFORMEN – KARTLEGGING
AV UTVIKLING**

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor Reidun Grefsrud presenterte rapporten og svarte på spørsmål.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	1. Rapport fra kartlegging av bruk av omsorgstjenester og utvikling i tjenestetilbudet til eldre tas til orientering.
---------------------------	---

2. Rapporten oversendes Utvalg for Helse, Omsorg og Velferd og rådmannen til orientering.
3. Kartleggingsrapporten benyttes som innspill i arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon for 2016-2019.

SAK NR. 49/2016

FORANALYSE / PROSJEKTPLAN: MÅLSTYRING OG MÅLING AV KVALITET

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor Reidun Grefsrud presenterte foranalysen/prosjektplanen og svarte på spørsmål.

Vedtak, enstemmig:

1. Gjennomført foranalyse / prosjektplan tas til orientering.
2. Med bakgrunn i foranalysen bes Innlandet Revisjon IKS om å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot målstyring og måling av kvalitet i Gjøvik kommune. Formålet med prosjektet er å bidra til forbedring og læring.
3. Endelig prosjektplan legges frem for kontrollutvalget før igangsetting.

SAK NR. 50/2016

KOMMUNE-NM 2015 – NHO

Vedtak, enstemmig:

Saken utsettes til neste møte.

SAK NR. 51/2016

FORBRUKERRÅDETS KOMMUNETEST 2016

Vedtak, enstemmig:

Saken utsettes til neste møte.

SAK NR. 52/2016

KONTROLLUTVALGETS PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL 2016-2019

Vedtak, enstemmig:

Justert plan legges frem på neste møte.

Fra behandlingen:

Nestleder Undis Scheslien var innvilget permisjon og fratrådte møtet før behandling av saken. Kontrollutvalget bestod etter dette av tre medlemmer og ett varamedlem.

Vedtak, enstemmig:

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Kontrollutvalgets budsjett for 2017 (ansvar 11020, tjeneste 1100) fastsettes med en økonomisk ramme på kr. 2 104 000, med utgangspunkt i følgende fordeling:

Konto	Konto	Budsjett
10500	Trekkpliktige godtgjørelser	3 000
10800	Fast godtgjørelse	27 000
10801	Møtegodtgjørelse	50 000
10990	Arbeidsgiveravgift	11 000
11001	Aviser, tidsskrifter, faglitteratur	12 000
11151	Bevertning møter	7 000
11205	Tjenestefrikjøp	20 000
11500	Kursutgifter	32 000
11600	Kjøregodtgjørelse og diett	2 000
13709	Kjøp av tjenester fra private (kjøp av sekretærtjenester)	358 000
13750	Kjøp av revisjonstjenester (Innlandet Revisjon IKS)	1 614 000
17900	Internsalg	- 32 000
	NETTO	2 104 000

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder Bjørg Hagen og utvalgssekretær orienterte.

Vedtak, enstemmig:

Oppdragsavtale mellom kontrollutvalget og Innlandet Revisjon IKS for 2017 godkjennes under forutsetning av kommunestyrets godkjenning av kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2017.

Gjøvik, 1. september 2016.

Roar Løken Lunder
leder

RETT UTSKRIFT:
Gjøvik, 1. september 2016.

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

NESTE MØTE

Dato:

FREDAG 30. SEPTEMBER 2016

Tidspunkt:

KL. 0845

Aktuelle saker:

- *Industribygg AS: Oppfølging av div. spørsmål (KU-sak 20/16)*
- *Forundersøkelse: Sykefravær i Gjøvik kommune (orientering v/rådmannen)*
- *Medarbeiderundersøkelse 2015 – resultater og oppfølging (orientering v/rådmannen)*

Utsatte saker fra møte 1/9-16:

- *Forbrukerrådets kommunetest 2016*
- *KommuneNM 2015 - NHO*
- *Plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019*

Møte oktober:

- *Forundersøkelse: Rus- og psykiatri*
- *Finansforvaltning i Gjøvik kommune – presentasjon av revidert finansreglement*
- *Kostra – nøkkeltallshefte (KU-sak 26/16)*
- *«Framsikt» - presentasjon av nytt budsjettstyringssystem mv*

Saker til senere møte:

- *Risikovurderinger på tjenestenivå (KU-sak 12/16)*
- *Presentasjon av resultater fra internrevisjon «Informasjonssikkerhet» (KU-sak 12/16)*

Bestillinger (Innlandet Revisjon IKS):

- *Forundersøkelse: Rus- og psykiatri*

Møteplan for 2016:

- Torsdag 21.01.16 kl. 0845
- Torsdag 03.03.16 kl. 0845
- Fredag 11.03.16 kl. 0845 – i tillegg til opprinnelig fastsatt møteplan
- Torsdag 14.04.16 kl. 0845
- ~~Torsdag 12.05.16 kl. 0845~~ - avlyst
- Mandag 23.05.16 kl. 0845 – i tillegg til opprinnelig fastsatt møteplan
- Torsdag 09.06.16 kl. 0845
- Torsdag 01.09.16 kl. 0845
- Fredag 30.09.16 kl. 0845 – i tillegg til opprinnelig fastsatt møteplan
- Torsdag 13.10.16 kl. 0845
- Torsdag 01.12.16 kl. 0845

Gjøvik kommune**INDUSTRIBYGG AS: OPPFØLGING AV DIVERSE SPØRSMÅL**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.09.16	Kjetil Solbrækken	Vedlegg 1 og 3 er unntatt offentlighet, jf. offl § 13

Saksdokumenter:

1. Brev av 18/8-16 fra Skatteetaten: Uttalelse i spørsmål om skatteplikt – AS Industribygg	Vedlegg 1 (Unnt. off.)
2. Klagenemnda for offentlige anskaffelser: Klagenemndas avgjørelse 13. april 2016 i sak mellom SAAHA AS og Gjøvik Rådhus AS	Vedlegg 2
3. Industribygg AS og anskaffelsesregelverket (Gjøvik kommunes juridiske vurdering av 10/2-16)	Vedlegg 3 (Unnt. off.)
4. Sammendrag av bacheloroppgave i Økonomi og ledelse (Industribyggs kommunikasjon med sine leietakere)	Vedlegg 4
5. Diverse avisartikler i Oppland Arbeiderblad 27/2 - 2/3-16	Vedlegg 5

FORSLAG TIL VEDTAK:

Industribygg AS sin tilbakemelding til kontrollutvalget etter møtet den 11/3-16 tas til orientering. Kontrollutvalget har merket seg følgende:

1. Uttalelse fra Skatteetaten konkluderer med at Industribygg AS er skattepliktig.
2. Juridisk vurdering, utført av Gjøvik kommune selv, er at selskapet faller utenfor regelverket om offentlige anskaffelser.
3. Klagenemnda for offentlig anskaffelser konkluderer i avgjørelse av 13/4-16 at Gjøvik Rådhus AS ikke har brutt anskaffelsesregelverket på de punkter som klager har anført.
4. Gjennomført bacheloroppgave ved Økonomi og ledelse/NTNU Gjøvik gir et fint grunnlag for å jobbe videre med utvikling av selskapets kommunikasjon med sine leietakere.

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en oppfølging av vedtak i kontrollutvalgets møte den 11/3-16 der det ble stilt flere spørsmål til Industribygg AS. Flere dokumenter er i ettertid oversendt kontrollutvalget som svar på de ulike spørsmålene (se vedlegg).

Etter avtale er Industribygg AS v/styreleder og daglig leder invitert til presentere oppfølgingen av de ulike sakene/spørsmålene, jf. kontrollutvalgets vedtak i saken den 11/3-16 (se under).

Når det gjelder kulepunkt 1 i vedtaket (vedr. offentlighetsloven) så har styret den 12/9-16 besluttet å innhente en juridisk uttalelse. Det blir orientert om status i møtet.

Kontrollutvalgets vedtak i møte den 11/3-16:

SAK NR. 20/2016 - INDUSTRIBYGG AS: ORIENTERING OM ANBUDSKONKURRANSER, FORHOLDET TIL OFFENTLIGHETSLOVEN OG LOV OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER MM.

1. *Kontrollutvalget tar selskapet presentasjoner og redegjørelser til orientering og har følgende kommentarer:*

- ***Industribygg AS og offentlighetsloven:***
Kontrollutvalget tar til orientering av Industribygg AS vil bestille en juridisk vurdering av selskapets stilling i forhold til offentlighetsloven etter at spørsmålet om skatteplikten er avklart. Kontrollutvalget ber å bli holdt orientert om fremdriften i arbeidet med å få avklart spørsmålet, og ber om at den juridiske vurderingen blir fremlagt for utvalget når den foreligger. Uavhengig av utfallet av den juridiske vurderingen ønsker kontrollutvalget å følge opp selskapets uttrykte målsetting om åpenhet.
- ***Industribygg AS og lov om offentlige anskaffelser:***
Kontrollutvalget tar til orientering at selskapet har vurdert det slik at Industribygg AS ikke er underlagt lov om offentlige anskaffelser, mens det heleide datterselskapet Gjøvik Rådhus AS er vurdert å falle inn under lovverket. Kontrollutvalget ber om å få oversendt den juridiske vurderingen som selskapet henviser til i sin redegjørelse i saken.
- ***Gjøvik Rådhus AS og etterlevelse av lov om offentlige anskaffelser ved rehabilitering av rådhuset:***
Kontrollutvalget tar til orientering at ett av anbudene er klaget inn til KOFA. Kontrollutvalget ber om å få en presentasjon av svaret fra KOFA når det foreligger.

Uavhengig av utfallet i KOFA vil kontrollutvalget følge opp saken ved å be selskapet om en grundigere redegjørelse om hva man har lært av saken, og hvordan kan man i fremtiden skal unngå å komme i situasjoner der det oppstår spekulasjoner, jf. spørsmålet om rådgiverinhabilitet.

- **Vurdering av spørsmålet om eventuell skatteplikt:**
 Kontrollutvalget tar til orientering at selskapet har bedt Skatteetaten om en ny vurdering av skatteplikten. Kontrollutvalget ber om å få oversendt Skatteetatens vurdering når den foreligger. Det bes også om at selskapets henvendelse til Skatteetaten oversendes.
- **Kunde-/brukerundersøkelse:**
 Kontrollutvalget tar til orientering at selskapet er tema i en oppgave på bachelorstudiet økonomi og ledelse ved NTNU med fokus på:
 - Huseier og husvert.
 - Industribygg som samarbeidspartner i utviklingssammenheng.
 Kontrollutvalget ber om å få et sammendrag av oppgaven når den er ferdigstilt (våren/sommeren 2016) og en orientering om hvordan selskapet vil/kan benytte oppgaven i sin utvikling og læring.

2. Kontrollutvalget har merket seg at kommunestyret i sitt møte den 17/12-16 (sak 124/15) vedtok at «Eierstrategi for Industribygg AS ferdigstilles i 2016». Kontrollutvalget ønsker å følge dette arbeidet, og vil be rådmannen om en orientering om status senere i 2016.

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Saken gjelder: Begrunnelse. Tildelingsevaluering. Rådgiverhabilitet.

Innklagede gjennomførte en begrenset anbudskonkurranse for engasjement av en prosjekteringsgruppe for bygg, herunder arkitekt og byggerådgivning. Klager anførte at innklagede hadde brutt reglene om rådgiverhabilitet, begrunnelsesplikten og at det var begått flere brudd i tildelingsevalueringen. Innklagede erkjente at den opprinnelige begrunnelsen ikke oppfylte kravene i forskrift om offentlige anskaffelser § 20-16. Klagers øvrige anførsler førte enten ikke frem eller ble ikke behandlet fordi anførslene var for vage til å ta stilling til.

Klagenemndas avgjørelse 13. april 2016 i sak 2016/25

Klager: SAAHA AS

Innklaget: Gjøvik Rådhus AS

Klagenemndas

medlemmer: Karin Fløistad, Tone Kleven og Kristian Jåtog Trygstad

Bakgrunn:

- (1) På vegne av Gjøvik Rådhus AS (innklagede), gjennomførte Anskaffelser Fellesenhetsregionen ved Gjøvik kommune en begrenset anbudskonkurranse for engasjement av en prosjekteringsgruppe for bygg, herunder arkitekt og byggerådgivning. Dette i forbindelse med rehabilitering og ombygging av Gjøvik Rådhus. Prosjekteringsoppdraget bestod i utarbeidelse av forprosjekt, med opsjon på etterfølgende detaljprosjektering og oppfølging i byggeperioden. Anskaffelsen ble kunngjort 21. juli 2015, og det er opplyst at anskaffelsen følger reglene i forskriften del I og III. Frist for søknad om prekvalifisering var 24. august 2015.
- (2) Fem tilbydere ble invitert videre i konkurransen, heriblant SAAHA AS (klager) og Kontur AS (valgte leverandør). Konkurranses grunnlaget ble sendt ut 23. oktober 2015, med tilbudsfrist 26. november 2015.
- (3) Vedlagt prekvalifiseringsgrunnlaget var orienterende dokumenter som valgte leverandør hadde vært med å utarbeide. Disse dokumentene omfattet tegninger av Gjøvik rådhus, organisasjonsplan og rammer for rehabilitering av Gjøvik rådhus.
- (4) I konkurransegrunnlaget av 23. oktober 2015, var de orienterende dokumentene fra prekvalifiseringen supplert med organisasjonsplan for Gjøvik kommune. Det var også vedlagt en teknisk tilstandsanalyse for Gjøvik rådhus, strategidokument for Gjøvik rådhus og en programutredning, som hadde dannet grunnlaget for utarbeidelsen av dokumentet vedrørende rammene for rehabiliteringen.
- (5) Kontrakt ble tildelt det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, basert på tildelingskriteriene "tilbudt kompetanse for arkitekt" (20 %), "tilbudt kompetanse for interiørarkitekt" (10 %), "tilbudt kompetanse for prosjekteringsleder" (20 %), "tilbudt prosesskompetanse" (20 %), og "tilbudt pris" (30 %).

- (6) I konkurransegrunnlaget ble det vist til organisasjonsplanen vedlagt grunnlaget for prekvalifisering når det gjaldt byggherrens organisasjon. Videre var det opplyst:

"Oversikt over byggherrens nøkkelpersonell:

<i>Funksjon</i>	<i>Firma</i>	<i>Kontaktperson</i>
<i>Tiltakshaver</i>	<i>Gjøvik Rådhus AS</i>	<i>Einar Amlie Karlsen</i>
<i>Prosjekteier</i>	<i>Gjøvik Rådhus AS</i>	<i>Einar Amlie Karlsen</i>
<i>Prosjektleder (PL)</i>	<i>Kontur AS*</i>	<i>Arnfinn Brufladt*</i>
<i>Byggeleder</i>	<i>Kontur AS</i>	<i>Ikke avklart</i>

**: PL er engasjert fra Kontur AS. PL vil ikke delta i evaluering av konkurransen.*

Byggherrens tidligere prosjektmedhjelpere Kontur AS og Sweco Norge AS, som også er involvert i denne konkurransen, har bidratt til utarbeidelse av orienterende dokumenter som er vedlagt dette konkurransegrunnlaget. Byggherren har vurdert det slik at dette ikke gir noen merfordeler da dokumentene gjøres åpent tilgjengelige og at forholdet er blitt gjort kjent allerede på et tidlig stadium i prekvalifiseringsdokumentet."

- (7) Det fulgte av konkurransegrunnlaget at entrepriseformen var delte entrepriser, og at disse skulle administreres av byggherren ved byggeleder.
- (8) For å dokumentere kompetansen til tilbudt interiørarkitekt var det angitt:

"A.2 Tilbudt kompetanse ansvarlig prosjekterende interiørarkitekt

For tilbudt oppdragsansvarlig interiørarkitekt skal det i tilbudet dokumenteres:

1. Arkitekt eller annen høyere utdanning.

2. Prosjekteringserfaring

3. Praktisk erfaring med 3D.

Det skal framgå om prosjekterende arkitekt benytter 3D eller er avhengig av støtte fra superbruker.

4. Kalkulasjonsmetode.

Det skal redegjøres for kalkulasjonsmetodikk og hva slags erfaringsgrunnlag som benyttes.

5. Beskrivelseskompetanse.

Erfaring med beskrivelse etter NS 3420.

6. Referanseprosjekter.

Kort orientering med illustrasjoner av to relevante og sammenlignbare prosjekter planlagt eller gjennomført i løpet av de fem siste årene. Kundens navn, kontaktperson, telefonnummer og oppdragets art, omfang og verdi oppgis. Det henvises til nettsted.

Maksimalt 2 sider pr. prosjekt.

7. Kapasitet ansvarlig prosjekterende interiørarkitekt.

Ledig kapasitet for dette oppdraget.

8. Personlige referanser – CV og to (2) stk. personlige referanser som kan kontaktes med navn og tlf. nr."

- (9) I innledningen av klagers tilbud var Heidi Tolo angitt som tilbudt interiørarkitekt. Under vedlegg A.2, interiørarkitekt, var imidlertid Hildegunn Senneseth oppført som interiørarkitekt. I underpunkt 6 var Kunnskapsdepartementet og SR-Bank oppført som referanseprosjekter. Ingen av disse prosjektene var beskrevet i underpunkt 6, men referansen SR-Bank var beskrevet i tilbudets vedlegg C, prosesskompetanse. Her var oppdragsgivers navn oppgitt, prosjektets størrelse og verdi, type bygg, firmaets rolle, tidspunkt for oppstart og ferdigstillelse, og prosjektets relevans. I underpunkt 8 var BDO/OBOS og DNO oppgitt som personlige referanser. I CV-en til Hildegunn Senneseth, som var vedlagt tilbudet, var det oppgitt fire "*Utvalgte referanseprosjekter*". Disse referanseprosjektene var DNO ASA på Aker brygge, DNO ASA i Dubai, BDOs nye kontorlokaler i Lillestrøm, og Norwegian Property sine eiendommer i Oslo og Stavanger. På side 36 og 37 i klagers tilbud var det vedlagt utdypinger av referansene "*Ref.1 Hildegunn DNO*", som gjaldt prosjektet på Aker brygge, og "*Ref.2 Hildegunn BDO Lillestrøm, Portalen*." For referanse nummer 1 var det angitt oppdragsgivers navn med kontaktperson og telefonnummer, prosjektets størrelse og verdi, type bygg, firmaets rolle i prosjektet, tidspunkt for oppstart og ferdigstillelse, og prosjektets relevans. For referanse nummer 2 var det angitt oppdragsgivers navn med kontaktpersoner og telefonnummer, prosjektets størrelse og verdi, type prosjekt, medarbeiderens rolle og oppgaver i prosjektet, tidsrommet for gjennomføringen av prosjektet, og prosjektets relevans.
- (10) I tildelingsbeslutningen av 6. januar 2016, var det opplyst at tilbudene var gjennomgående av god kvalitet. Det var videre oppgitt at klagers totale skår på tildelingskriteriene var 83,1 poeng, og at valgte leverandør hadde fått 83,6 poeng. Valgte leverandørs tilbudte totalpris var også oppgitt.
- (11) Etter forespørsel fra klager ga innklagede en ytterligere begrunnelse i brev av 14. januar 2016. Her ble klagers og valgte leverandørs skår oppgitt for hvert tildelingskriterium. Klagers tilbud var tildelt 7,4 poeng av 10 for tilbudt kompetanse for interiørarkitekt, mens valgte leverandør hadde fått 9,1 poeng.
- (12) I brev av 29. januar 2016 utdypet innklagede hvordan kompetansen til tilbudt interiørarkitekt hadde blitt evaluert. Om valgte leverandørs tilbudte interiørarkitekt var det opplyst:

"Tilbudt IARK fra Kontur tilfredsstiller alle kriterier i oppgavebeskrivelsen. Prosjekteringserfaringen til IARK er noe kort, og det trekkes det for. Men IARK har svært relevante referanseprosjekter og sjekket referanse bekrefter besvarelsen. Samlet får IARK 9,1 av 20 poeng [feilskrift, her menes 10 poeng]."

- (13) Den relative forskjellen mellom valgte leverandørs og klagers tilbudte interiørarkitekt var forklart slik:

"Forskjellen er tydelig i referanseprosjektene. Det ligger kun én beskrivelse av referanseprosjekt i besvarelsen og dette trekkes det for. I det referanseprosjektet som vedlegges er det i liten grad gjort rede for IARKs rolle i prosjektet."

- (14) Det fremgår av evalueringsskjema fremlagt for klagenemnda, at klager også ble gitt et visst trekk for kalkulasjonsmetode, fordi det ikke var interiørarkitekten, men en ekstern ressurs som ble tilbudt.
- (15) Saken ble brakt inn for klagenemnda 12. februar 2016. Innklagede avventer kontraktsinngåelse til klagenemndas avgjørelse foreligger, og klagenemnda prioriterer derfor saken.
- (16) Nemndsmøte i saken ble avholdt 11. april 2016.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (17) Innklagede har brutt begrunnelsesplikten i forskriften § 20-16 (1), og de grunnleggende kravene til gjennomsiktighet og etterprøvbarhet i loven § 5, ved at verken begrunnelsen i tildelingsmeddelelsen eller de ytterligere begrunnelsene som er gitt, gir mulighet til å etterprøve om saksgangen har skjedd i samsvar med regelverket.
- (18) Innklagede har brutt regelverket ved evalueringen av klagers tilbudte kompetanse for interiørarkitekt:
- Ved å legge til grunn at klager kun hadde oppgitt ett av to referanseprosjekt.
 - Ved å trekke i poeng for at det i liten grad var gjort rede for interiørarkitektens rolle i referanseprosjektet. (Utdypingen av klagers referanser er like utdypende som valgte leverandørs.)
 - Ved å trekke i poeng fordi den tilbudte kalkulasjonsmetoden var fra en ekstern ressurs. (AS Bygganalyse er det selskapet i Norge med størst kompetanse på kalkulasjon.)
 - Ved ikke å gi klagers tilbudte interiørarkitekt best uttelling. (Denne har lengre og mer relevant erfaring enn valgte leverandørs.)
- (19) Innklagede har også brutt regelverket ved evalueringen av klagers tilbudte kompetanse for prosjektledelse og arkitekt, da de samme forholdene som er påpekt når det gjelder evalueringen av interiørarkitekt, gjør seg gjeldende for disse funksjonene.
- (20) Innklagede har brutt reglene om rådgiverhabilitet i forskriften § 3-8:
- Ved at valgte leverandør har bistått innklagede med utformingen av konkurranseunderlaget.
 - Ved at valgte leverandør er en del av byggherrens nøkkelpersonell, som prosjektleder og byggeleder.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (21) Innklagede medgir at begrunnelsen som er gitt i tildelingsbrevet av 6. januar 2016, ikke oppfyller kravene til begrunnelse i forskriften § 20-16 (1). Innklagede har imidlertid senere, i brev av 14. og 29. januar, gitt klager en nærmere begrunnelse. Kravene til etterprøvbarhet og gjennomsiktighet er dermed ikke brutt. Det vises til det settet av dokumenter som nå er fremlagt for klagenemnda, og som gir fullt innblikk i prosessen.

- (22) Innklagede har ikke brutt regelverket ved evalueringen av klagers tilbudte kompetanse for interiørarkitekt:
- Det var ikke feil av innklagede å gi svært lav uttelling for ett av to referanseprosjekt. En av de oppgitte referanseprosjektene, Kunnskapsdepartementet, er ikke beskrevet i klagers tilbud. Referanseprosjektene som klager viser til i sin klage, er BDO/OBOS og DNO. Disse var ikke oppgitt som referanseprosjekter i tilbudet, men som personlige referanser under punkt 8. Det kunne ikke forventes at innklagede skulle behandle disse som referanseprosjekt under punkt 6.
 - Det var ikke feil av innklagede å trekke i poeng for at det i liten grad var gjort rede for interiørarkitektens rolle i det andre referanseprosjektet. Referansen SR-Bank ble evaluert, men det ble gitt trekk for mindre relevans, og at det ikke fremgikk hvilken rolle Senneseth hadde i dette prosjektet. I Senneseths CV var det oppgitt en rolle som prosjektmedarbeider, uten noen nærmere beskrivelse. Det vesentlige for innklagede er personen som tilbys, og ikke foretaket.
 - Det var ikke i strid med regelverket å trekke i poeng for at kalkulasjonsmetode måtte hentes eksternt.
- (23) Innklagede har ikke brutt regelverket ved evalueringen av klagers tilbudte kompetanse for prosjektledelse og arkitekt. Klagers innsigelser mot evalueringen av prosjektledelse og arkitekt er ikke nærmere konkretisert, og er dermed ikke mulig å kommentere.
- (24) Innklagede har ikke brutt reglene om rådgiverhabilitet i forskriften § 3-8:
- Alt materiale som Kontur AS var med på å utarbeide ble utlevert samtlige interesserte leverandører. Mesteparten av dette ble sendt ut i forbindelse med prekvalifiseringen i juli 2015, altså flere måneder før tilbudene skulle leveres inn. Noen få supplerende dokumenter fulgte med konkurransegrunnlaget i oktober. Det var ingen som ba om mer tid for å levere sine tilbud.
 - Det er ingenting som tyder på at evalueringen av tilbudene har skjedd med sikte på å tildele kontrakten til valgte leverandør.

Klagenemndas vurdering:

- (25) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder engasjement av en prosjekteringsgruppe for bygg, herunder arkitekt og byggerådgivning, som er en prioritert tjeneste i kategori 12. Anskaffelsen er kunngjort i henhold til forskriften del I og III. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser følger anskaffelsen etter sin opplyste art og verdi forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402 del I og III, jf. forskriften §§ 2-1 og 2-2.

Begrunnelse

- (26) Klager anfører at innklagede har brutt begrunnelsesplikten i forskriften § 20-16 (1), og de grunnleggende kravene til gjennomsiktighet og etterprøvbarhet i loven § 5, ved at verken begrunnelsen i tildelingsmeddelelsen eller de ytterligere begrunnelsene som er gitt, gir mulighet til å etterprøve om saksgangen har skjedd i samsvar med regelverket.
- (27) Begrunnelsen skal gis i tildelingsmeddelelsen, jf. forskriften § 22-3 (2). Det er derfor begrunnelsen som er gitt her som er avgjørende for hvorvidt regelverkets krav til

begrunnelse må anses oppfylt. Innklagede har erkjent at begrunnelsen som er gitt i tildelingsbrevet ikke oppfyller kravene til begrunnelse i forskriften § 20-16 (1). Når partene er enige i dette, finner klagenemnda ikke noen grunn til å gå nærmere inn på dette.

- (28) Klager mener også at innklagede har brutt de grunnleggende kravene til gjennomsiktighet og etterprøvbarhet i loven § 5, ved at innklagedes senere begrunnelser heller ikke gir mulighet til å etterprøve at saksgangen har skjedd i samsvar med regelverket.
- (29) Etter tildelingsmeddelelsen, på forespørsel fra klager, gav innklagede en ytterligere begrunnelse. Her fremgikk klagers og valgte leverandørs skår for hvert tildelingskriterium. I brev av 29. januar 2016, utdypet innklagede hvordan kompetansen til tilbudt interiørarkitekt hadde blitt evaluert. I saksbehandlingen for klagenemnda, har innklagede også lagt frem evalueringsrapporten for tilbudene til klager og valgte leverandør for de øvrige tildelingskriteriene. Det er ikke påpekt hvilken informasjon klager konkret mener mangler. Anførselen er derfor for vag til å ta stilling til.

Tildelingsevaluering

- (30) Klager anfører at innklagede har brutt regelverket ved evalueringen av klagers tilbudte kompetanse for interiørarkitekt. Konkret har klager innvendinger knyttet til fire ulike forhold ved evalueringen. Disse vil bli behandlet hver for seg nedenfor.
- (31) Utgangspunktet for klagenemndas vurdering er at oppdragsgiver har et vidt skjønn i tildelingsevalueringen, og at dette skjønnnet bare i begrenset grad kan overprøves rettslig. Klagenemnda kan prøve om oppdragsgivers evaluering er saklig, forsvarlig og i samsvar med de grunnleggende kravene i loven § 5, herunder hvorvidt evalueringen samsvarer med de angitte tildelingskriteriene. Se tilsvarende blant annet i klagenemndas sak 2013/93 premiss (20).
- (32) For det første fremholder klager at det var feil av innklagede å legge til grunn at klager kun hadde oppgitt ett av to referanseprosjekt. Slik klagenemnda oppfatter klager, mener klager at innklagede i evalueringen av tilbudets punkt A2 underpunkt 6, skulle ha lagt til grunn de referanseprosjektene som klager hadde oppgitt som interiørarkitektens personlige referanser i tilbudet punkt A2 underpunkt 8 (BDO/OBOS og DNO).
- (33) Anskaffelsesregelverkets klare utgangspunkt er at leverandørenes tilbud skal bedømmes på bakgrunn av beskrivelsen i tilbudet. Det er tilbyders ansvar og risiko at tilbudet innrettes i samsvar med konkurransegrunnlagets føringer, og at oppdragsgiver gis de opplysninger som er etterspurt til vurderingen av tildelingskriteriene.
- (34) Konkurransegrunnlaget punkt A2 sondret mellom "*Referanseprosjekter*" som skulle oppgis i underpunkt 6 og "*Personlige referanser*" som skulle oppgis i underpunkt 8. I underpunkt 6, hadde klager oppgitt Kunnskapsdepartementet og SR-Bank. Av disse var det kun SR-Bank, klager hadde gitt nærmere opplysninger om i tilbudet.
- (35) Slik konkurransegrunnlaget var utformet, med eksplisitt angivelse av hvor referanseprosjekt skulle oppgis og hvor personlige referanser skulle oppgis, har innklagede etter klagenemndas syn ikke brutt regelverket ved å basere evalueringen av

underpunkt 6 på de referanseprosjektene klager hadde oppgitt i underpunkt 6 i sitt tilbud. Klagers anførsel kan etter dette ikke føre frem.

- (36) Klager mener videre at det er i strid med regelverket å trekke i poeng for at det i liten grad var gjort rede for interiørarkitektens rolle i referanseprosjektet som ble vurdert. I tilbudsbeskrivelsen av referanseprosjektet SR-Bank, var det ikke gitt noen beskrivelse av interiørarkitektens rolle. Nemnda kan ikke se at innklagede har brutt regelverket ved å gi trekk for dette. Klagers anførsel fører derfor ikke frem.
- (37) For det tredje anfører klager at innklagede har begått en feil i evalueringen ved å trekke i poeng fordi den tilbudte kalkulasjonsmetoden var fra en ekstern ressurs. Når konkurransegrunnlaget i dette tilfellet la opp til at tilbudt interiørarkitekt selv skulle ha kompetanse innen kalkulasjonsmetodikk, kan klagenemnda ikke se at det skulle være noen rettslige innvendinger mot å gi trekk for at klager tilbød ekstern bistand på dette punktet. Klagers anførsel fører derfor ikke frem.
- (38) Klager anfører også at det var feil av innklagede ikke å gi klagers tilbudte interiørarkitekt best uttelling, da denne har lengre og mer relevant erfaring enn valgte leverandørs. Som tidligere nevnt, har oppdragsgiver et innkjøpsfaglig skjønn ved tildelingsevalueringen som bare i begrenset grad kan overprøves rettslig. Klager har ikke påpekt mer konkret hva som gjør at klager må anses for å ha lengre og mer relevant erfaring. Denne anførselen er derfor for vag til å ta stilling til.
- (39) Klager anfører også at innklagede har brutt regelverket ved evalueringen av klagers tilbudte kompetanse for prosjektledelse og arkitekt, da de samme forholdene som er påpekt når det gjelder evalueringen av interiørarkitekt, gjør seg gjeldende for disse funksjonene. Klagenemnda kan ikke se at det er en så stor grad av sammenfall mellom evalueringen av tilbudt interiørarkitekt og de øvrige funksjonene, at det er mulig å oppstille de samme problemstillingene for prosjektledelse og arkitekt. Anførselen er derfor for vag til å ta stilling til.

Rådgiverhabilitet

- (40) Klager anfører at innklagede har brutt reglene om rådgiverhabilitet i forskriften § 3-8. Dette har klager begrunnet med at valgte leverandør har bistått innklagede med utformingen av konkurranseunderlaget, og at selskapet er en del av byggherrens nøkkelpersonell, som prosjektleder og byggeleder. Innklagede fremholder at eventuelle konkurransefordeler er utjevnet ved at alle relevante dokumenter var gjort tilgjengelige for aktuelle tilbydere i lang tid før tilbudsfristen.
- (41) Det følger av forskriften § 3-8 at oppdragsgiver ikke skal *"søke eller motta råd som kan bli benyttet under utarbeidelsen av spesifikasjoner for en bestemt anskaffelse fra noen som kan ha økonomisk interesse i anskaffelsen, når dette skjer på en måte som vil kunne utelukke konkurranse"*.
- (42) Spørsmålet er om valgte leverandørs utarbeidelse av de orienterende dokumentene i konkurransegrunnlaget har skjedd på en måte *"som vil kunne utelukke konkurranse"*, jf. § 3-8. Dette beror på en konkret vurdering, hvor blant annet følgende momenter kan være relevante, jf. Fornyings- og administrasjonsdepartementets veileder til reglene om offentlige anskaffelser (2013) på s. 79, og blant annet klagenemndas sak 2015/60 premiss (38):

- Hvor lett er det for andre å tilfredsstille de tekniske spesifikasjoner som er valgt?
 - Er de valgte spesifikasjoner naturlige ut i fra oppdragsgivers behov?
 - Får rådgiveren en stor tidsmessig fordel ved utarbeidelse av sitt tilbud?
 - Har rådgiveren mottatt informasjon om oppdraget som ikke er blitt gjort tilgjengelig for de andre tilbyderne?
 - Hvordan påvirker valget rådgiverens mulighet til å vinne konkurransen?
- (43) I rettspraksis er det lagt til grunn at det avgjørende er om rådgiverens rolle har gitt vedkommende et klart konkurransefortrinn, og denne fordelene ikke i det vesentlige er utjevnet før konkurransen er avsluttet, jf. Borgarting lagmannsretts dom i LB-2010-201985 (Jernbaneverket). I lagmannsrettens dom uttales det i tillegg at "(...) *Det å bidra i forberedelsen av en konkurranse ved å utarbeide grunnlagsdokumenter, er normalt i seg selv ikke til hinder for å delta i den samme konkurransen*". Lagmannsretten la til grunn at det ikke er nok å vurdere hvordan forholdet tar seg ut fra utsiden, men at den konkrete vurderingen av rådgivningens faktiske betydning for konkurransen blir det sentrale når habilitetsvurderingen som her gjøres i ettertid.
- (44) Valgte leverandør var med på utarbeidelsen av de orienterende dokumentene i konkurransen, som bestod av tegninger av Gjøvik rådhus, organisasjonsplan, og rammer for rehabiliteringen. Den kunnskapen valgte leverandør hadde om prosjektet og rammene for rehabiliteringen, representerte en fordel for valgte leverandør. Denne fordelene er imidlertid etter nemndas syn blitt utjevnet. Dokumentene ble gjort tilgjengelig for tilbyderne sammen med prekvalifiseringsgrunnlaget 21. juli 2015, fire måneder før tilbudsfristen. Videre ble bakgrunnsdokumentene for de orienterende dokumentene vedlagt konkurransegrunnlaget av 23. oktober 2015. De øvrige tilbyderne ble da gjort kjent med en teknisk tilstandsanalyse for Gjøvik rådhus, et strategidokument og en programutredning.
- (45) Klager har heller ikke vist til konkrete forhold i konkurransegrunnlaget som valgte leverandør hadde bedre forutsetninger for å besvare enn øvrige konkurrenter, eller forhold som tilsier at spesifikasjonene ikke var naturlige ut i fra oppdragsgivers behov.
- (46) Det at valgte leverandør hadde rollen som prosjektleder og byggeleder i prosjektet, innebar at selskapet var i en posisjon som teoretisk sett gav mulighet til å påvirke konkurransen til egen fordel. Det er imidlertid ikke pekt på konkrete holdepunkter for at dette faktisk skjedde.
- (47) Etter dette har valgte leverandørs bistand til innklagede i konkurransen ikke skjedd på en måte "*som vil kunne utelukke konkurranse*", og innklagede har dermed ikke brutt forskriften § 3-8.

Konklusjon:

Gjøvik Rådhus AS har ikke brutt anskaffelsesregelverket på de punkter som klager har anført.

Enkelte av klagers anførsler ble ikke behandlet fordi innklagede hadde erkjent brudd eller anførslene var for vage til å ta stilling til.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Kristian Jåtog Trygstad

Dokumentet er godkjent elektronisk

Sammendrag av

BACHELOROPPGAVE I ØKONOMI OG LEDELSE

Student Roy Thomas Fjordvang
Økonomi og ledelse NTNU Gjøvik

21. april 2016

Sammendrag, Industribyggs kommunikasjon med sine leietakere

I forbindelse med bacheloroppgaven er det blitt gjennomført totalt 10 intervjuer med representanter for leietakere hos Industribygg. Totalt ni leietakere er representert. Hos NTNU er to respondenter intervjuet for å få bredde i data grunnlaget. Respondentene svarer at de kommuniserer med daglig leder eller driftsingeniør i Industribygg. Ingen av respondentene har svart at de kommuniserer med controller i Industribygg. I dette utvalget svarer de som kommuniserer angående økonomi, at de tar dette med daglig leder i Industribygg.

Virksomhetene som er Intervjuet: Evry, Amedia på Biri, EAB Engineering, Statped, Gjøvik Regionen International School, Gjøvik Læringssenter, Vitensenteret, Arbeidstilsynet og NTNU.

Bachelor oppgaven har til hensikt å finne ut av følgende: Har Industribygg AS en kommunikasjon med sine leietakere som bidrar til at selskapet når sitt formål om næringsutvikling og økte arbeidsplasser i Gjøvik kommune?

Intervjuene er blitt gjennomført etter kvalitativ metode, dvs. spørsmål med åpne svar. Leietakerne har i all hovedsak fått samme spørsmål. De har blitt stilt spørsmål som går på tilfredshet og tillit til kommunikasjonen fra Industribygg. Avslutningsvis i hvilken grad kommunikasjonen til Industribygg er med på å avdekke leietakernes behov og hvordan den er med og påvirker deres vekstmulighet i Gjøvik kommune.

Resultater

Intervjuene har avdekket følgende om kommunikasjonen:

Åpenhet og ærlighet i kommunikasjonen: Alle respondentene opplever at Industribygg har en åpen og ærlig kommunikasjon. Flere respondenter svarer at de stoler på og har tillit til Industribygg.

Gjør det de lover: En respondent svarer at det kan ta lang tid å få tilbakemelding på saker som er oppe til behandling og savner en litt mer pro aktiv tilnærming fra Industribyggs side. En annen svarer at tidligere var vedkommende ikke imponert over responstiden på henvendelser. Dette måtte tas opp med Industribygg, i dag er vedkommende godt tilfreds med responstid. Ellers er leietakerne meget godt fornøyd og opplever at Industribygg gjør som de lover.

Kommunikasjonen inneholder riktig og relevant informasjon: Alle respondentene opplever at informasjonen er riktig og relevant. Ingen har stilt seg spørsmål av typen, hvorfor får jeg denne informasjonen? Noen leietakere ga uttrykk for at de til tider kunne ønske seg mer informasjon, slik som ved tilfellet over om at det tar lang tid med tilbakemeldinger.

Informasjonen er nøyaktig: Alle respondentene er fornøyd med nøyaktigheten i kommunikasjonen.

Kanalvalg: Respondentene opplyser at de kan kommunisere personlig med Industribygg via mail, telefon / sms eller fysiske møter. Kanalvalgene fungerer godt, partene kan lett nå hverandre og utveksle nødvendig informasjon. Om man trenger et møte avtales dette lett over telefon eller mail.

Industribygg når rett person med sin kommunikasjon: Virksomhetene har kjente kontakt personer med definerte ansvarsområder slik at dette ikke er et problem.

Uformell / formell kommunikasjon: Respondentene svarer at kommunikasjonen med Industribygg er personlig og uformell. De er på fornavn med de ansatte i Industribygg. Trenger de å kommunisere kan de enkelt ta en telefon, sende en mail eller avtale et fysisk møte, de fører et personlig språk. Fysiske møter er som oftest formell kommunikasjon som blir gjennomført på en uformell måte.

I forbindelse med møter har de fremmøtte også ofte beslutningsmyndighet. I denne formelle settingen med en uformell tone, kan beslutninger fattes uten at man trenger å gå flere formelle runder.

Mange leietakere opplever derimot at Industribygg kommuniserer formelt på vegne av dem. Slik som i forbindelse med reklamasjoner på nybygg, eller mot en grunneier angående parkering.

Når respondentene blir bedt om å beskrive tilfredshet og tillit til Industribyggs kommunikasjon svarer samtlige at de har tilfredshet / meget / svært stor tilfredshet til kommunikasjonen.

De respondentene som forteller om enkelte forhold de er misfornøyd med, understreker allikevel at som alle de andre leietakerne er de godt / veldig godt fornøyd med kommunikasjonen.

Noen viktige forhold

De åpne spørsmålene har gitt noen inntrykk som går i en bestemt retning. Følgende forhold er viktig å fremheve:

Tillit

Tilliten til Industribygg og Industribyggs kommunikasjon kan beskrives gjennom at flere leietakere sier de går til Industribygg for å luften sin frustrasjon, flere nevner frustrasjon i forhold til Gjøvik kommune. Slik som lang saksbehandlingstid, byråkratisk tilnærming og lite vilje til å finne løsninger / samarbeid. Industribygg er det motsatte av dette. Det at de går til Industribygg med dette må man kunne konkludere med at er et tegn på tillit. På spørsmål om Industribygg er en aktør de vil henvende seg til i forbindelse med utvikling og vekst, svarer alle at dette er ønskelig, Industribygg er en samarbeidspartner de har tillit til. Noen har organisasjonsmessige begrensninger i forhold til dette. En leietaker uttrykker det slik: *«Ja, jeg kan ikke komme på hvem jeg ellers skulle henvende meg til.»*

Organisasjonskulturen

Kommunikasjonen til en virksomhet vil også speile organisasjonskulturen i en virksomhet. Funnene i forbindelse med intervjuene er at kommunikasjonen oppleves som ærlig og åpen, Industribygg er tilgjengelige. Noen svarer også at har Industribygg mye å gjøre, får de melding om at «vi kommer tilbake til dette», «jeg har mye å gjøre akkurat nå men skal svare deg senere», noe som også blir gjort og oppleves som tillitsfullt av leietakerne. Når leietakerne blir stilt spørsmålet «opplever du at Industribygg har en kommunikasjonsstrategi?», svarer alle med unntak av en leietaker «nei». Noen har en følelse av at det ligger en plan bak, men kommunikasjonen oppleves som noe tilfeldig. Allikevel gir den tillit og tilfredshet. Det kan synes som om denne tilfredsheten oppnås bla. fordi kommunikasjonen er personlig betinget som følge av den organisasjonskulturen Industribygg representerer gjennom deres ansatte. Dersom noen av de ansatte skulle slutte og nye komme inn, kan også kulturen i selskapet påvirkes av dette og tilfredsheten med Industribygg og kommunikasjonen få et annet utfall. En helhetlig kommunikasjonsstrategi for selskapet kan motvirke uheldige konsekvenser av dette.

Forskjellige leietakeres opplevelse av kommunikasjonen

- Noen leietakere innen offentlig virksomhet har lite kommunikasjon med Industribygg og svarer at de trenger det heller ikke. De opplyser allikevel at de er tilfreds.
- Noen leietakere svarer at de kunne tenkt seg en mer regelmessig og planlagt kommunikasjon med Industribygg, ikke bare ved behov. Dette for å bla. kommunisere om fremtidige behov. Det er også et inntrykk at disse leietakerne faller litt utenom Industribyggs prioriterte satsningsområder.
- Noen leietakere svarer at Industribygg er lette å nå og at de ikke savner en mer planlagt kommunikasjon. Den ene gruppen av disse har ofte behov for å kommunisere om forhold vedrørende bygning / infrastruktur. Den andre gruppen representerer den gruppen Industribygg selv har som prioritert satsningsområde. Det kan dermed synes som om leietakere som ikke er like høyt prioritert av Industribygg kan bli litt borte i Industribyggs totale produksjon. Også her ser man et behov for en mer helhetlig kommunikasjonsstrategi.
- Det er også ett inntrykk at de leietakerne som har / har hatt hyppig kontakt med Industribygg i løpet av ca. det siste året er mest fornøyd med kommunikasjonen. Dette sammenfaller med Industribyggs egne prioriterte satsninger og at Industribygg hiver seg rundt og hjelper de som henvender seg og trenger hjelp.

Industribyggs rolle

I forbindelse med arbeidet er det også avdekket noe uklarhet rundt Industribyggs rolle og formål. Denne leietakerens svar gjengis for å belyse en viktig problemstilling. Et eksempel på dette er denne leietakeren som mener at Industribygg har en utvidet rolle i Gjøvik kommune: *«Vi er en veldig stor aktør, stor bidragsyter i Gjøvik kommune og vi har jo ingen dialog med Gjøvik kommune, noe jeg kanskje ikke synes er bra. Så kommer jo Industribygg der med sine målsettinger og understøtter, men hvis vi snakker om næringsutvikling bør jo ikke det bare gå gjennom Industribygg. Det bør være en dialog som går gjennom næringslivet og Gjøvik kommune, slik at akkurat den delen er jo litt udefinert. Det er ikke noe jeg har brukt mye tid på å reflektere over men det er jo et tema. De har jo et konkret mål om hva slags business de driver i forhold til Gjøvik kommune. Skal de ha noen rolle utover det? De driver jo med eiendom».*

Leietakeren kunne også ønsket seg mer kommunikasjon / samarbeid med andre næringsdrivende i Gjøvik kommune: *«Jeg vet ikke hvilke kommunikasjons flater eller fora som eksisterer i Gjøvik kommune og næringslivet. Jeg bare konstaterer at jeg er ikke tilstede på noen av dem. Om det er fordi det ikke eksisterer noen eller om det er tilfeldig at () er utelatt, det vet jeg ikke. Jeg tenker at det ikke er bra for lokal næringslivsutvikling at det ikke er mer kontakt mellom aktører. Hadde vært bra om Industribygg kunne bidratt til dette men jeg vet ikke om Industribygg skal ta en slik rolle. De driver jo med eiendom. Jeg har større forventninger til Gjøvik kommune en Industribygg i forhold til det jeg føler situasjonen er nå.»*

Dette er denne leietakerens oppfattelse og gir ikke et samlet inntrykk av hvordan leietakerne oppfatter Industribyggs rolle i forhold til Gjøvik kommune. Allikevel er det noe uklarhet blant leietakerne, noen omtaler Industribygg som et eiendomsselskap og omtaler og forklarer det ikke som et utviklingsselskap. En forskjell intervjuer også ofte forklarte underveis i intervjuene.

Informasjonsbrev

Under ett av de første intervjuene som ble gjennomført snakket en leietaker om at vedkommende kunne tenkt seg mer informasjon fra Industribygg om hva som skjer på campus Gjøvik og blant de andre leietakerne. Dette spørsmålet ble stilt videre til de resterende leietakerne. Samtlige leietakere, også trykkeriet på Biri kunne tenke seg å motta en nyhets mail som kommer ca. to ganger i året. De kan tenke seg å få vite hva som skjer på campus Gjøvik. Slik som oppføring av nybygg, hva medfører dette av støy / framkommelighet og parkering. Informasjon om offentlig transport, leietakere ut / inn i lokaler. De ønsker denne informasjonen av praktiske grunner eller for å få til et samspill som kan gi reduserte kostnader.

En leietaker snakker spesielt mye om at Industribygg bør begynne å skryte litt mer av seg selv og informere om hva selskapet får til. Selskapet er etter leietakers oppfatning meget anonyme. Det dukket opp forslag som hva med å sette opp noen skilt på deres bygg med informasjon om at «dette er et Industribygg / dette bygget er satt opp i samarbeid med Industribygg»

Som leietakeren uttrykker det «*Industribygg er dyktige til å kommunisere med meg som kunde. () De burde hatt en plan for å bygge sitt omdømme*»

Kan kommunikasjonen fremme vekst og utvikling?

Avslutningsvis noen ord om hoved målsettingen med arbeidet. Leietakerne er allerede kunder og har langtidskontrakter med Industribygg. Det er neppe aktuelt å flytte fra for eksempel trykkeriet på Biri om trykkerisjefen er misfornøyd med kommunikasjonen til daglig leder i Industribygg.

Kommunikasjonen er derimot med på å skape en grad av tilfredshet, tillit og lojalitet og som gir seg først og fremst utslag i et godt omdømme. Alle leietakere kan anbefale andre å samarbeide med Industribygg. Flere leietakere har eiere som holder til andre steder enn på Gjøvik. De som driver innen statlig forvaltning kan måtte endre sin virksomhet på grunn av beslutninger som blir tatt på kort varsel. Da synes det som kommunikasjonen mellom Industribygg og den lokale avdelingen på Gjøvik er av liten betydning. I de tilfellene der kommunikasjonen ser ut til å særlig kunne påvirke vekst er hos leietakere som har behov for mer plass i forhold til utvidelser ved sin virksomhet og der det ikke foreligger noen avtaler om at Industribygg er en partner for dette. Det er her viktig at Industribygg har en proaktiv tilnærming i sin kommunikasjon og at disse leietakerne ikke blir borte i den daglige produksjonen, noe som kan synes å være tilfelle i forhold til spesielt en leietaker.

For å avslutte med litt skryt, en leietaker uttrykker dette:

Gjøvik kommune har all grunn til å være stolt av Industribygg som eiendomsutvikler men også som viktig aktør innen by og region utvikling. Noen ganger har de vært viktigere enn Gjøvik kommune.

Håper dette sammendraget av arbeidet er til hjelp med deres strategi utvikling.

STENBERG

1800-tallet
på et fat

RAMPA SIDE 22

PLAYING FOR CHANGE

Stor innsats av
store og små

RAMPA SIDE 17

TOTEN-TONER

**LUFTIG
KONSERT I
HOPPBAKKEN**

RAMPA SIDE 18-19

ROCKY LEKAJ

**SCORET MOT
GAMLE-
KLUBBEN**

SPORT SIDE 26-27

UNGDOMMENS HUS

**AVDUKET
«SKRIFTEN PÅ
VEGGEN»**

NYHETER SIDE 6-7

FOTO: ASBJØRN RISBAKKEN

Industribygg må betale skatt

HELEID AV GJØVIK KOMMUNE: OA satte i vinter søkelys på AS Industribygg etter å ha mottatt flere reaksjoner på at det kommunale selskapet verken betaler skatt, følger Offentlighetsloven eller Lov om offentlige anskaffelser. Nå har Skatt Øst satt til side skattefritaket fra 1997, opplyser styreleder Tor Espen Larsen og daglig leder Einar Amlie Karlsen.

NYHETER SIDE 2-3

Tilbudene gjelder tom 24. september eller så langt lageret rekker. Vi tar forbehold om trykkekrell.

139

BECKERPLAST 10
Silkematt. 3 ltr. spann.

249

PARKETT
HARO 3-stav Eik. Pris pr. m².

3990

YTTERDØR
Cello 4 gl. Hvit.

10990

PEISOVN
Jøtul F-105.

Propan påfyll
10 kg **199**

BYGGMAKKER
Skattum

NYHETER

tips oss: **61 18 93 00**
e-post: **tips@oa.no**

Ung kvinne lettere skadet i brann

ODNES: Det begynte å brenne i en leilighet på Odnas lørdag formiddag.

KRISTIN MOSHAGEN
kristin.stavik,moshagen@oa.no

Operasjonsleder Pål Leonardsen hos politiet i Vestoppland opplyser at en kvinne først ble

sendt til legevakta i Hov og deretter videre til sykehuset i Gjøvik. - Det går bra med henne, men hun har pustet inn en del røyk, sier Leonardsen.

Brannen har trolig startet i en vaskemaskin. Det skal være store skader på bygget, opplyser politiet.

TIDLIGERE NÆRBUTIKK: I en leilighet her oppstod brannen.

FOTO: INNSENDT

Tatt med falsk legitimasjon

GJØVIK: En 16 år gammel gutt forsøkte natt til lørdag å komme inn på et utested i Gjøvik med falske identifikasjonspapirer, opplyser politiet. Han ble avslørt og må regne med at handlingen vil få konsekvenser i etterkant.

Ifølge nettstedet *ung.no* kan bruk av falske identifikasjonspapirer føre til en straffereaksjon, siden det er brudd på straffelovens paragraf 202. Strafferammen for bestemmelsen er bot eller fengsel i inntil to år for den som blir tatt, men *ung.no* opplyser at det er mest vanlig med ei bot på minimum 1500 kroner.

«Når du begår en straffbar handling, vil dette registreres hos politiet. Det er imidlertid ikke slik at en bemerkning på politiattesten automatisk vil være til hinder for deg senere. Likevel vil det i noen tilfeller kunne hindre utenlandsreiser til land som krever visum og få konsekvenser når du skal søke om skoleplass eller jobb. Bakgrunnen for dette er at noen skoler og arbeidsgivere etter loven kan kreve at du legger frem ulike typer politiattester», opplyser nettstedet videre.

Den som overlater legitimasjonen sin til andre, kan for øvrig også få en straffereaksjon mot seg.

Prøvde å sperre lyskrysset

GJØVIK: Det har vært trøblete å komme seg gjennom Gjøvik sentrum i det siste på grunn av at lysreguleringen ikke har fungert. Natt til søndag forsøkte to menn å gjøre det enda mer trøblete ved å sette krakker i lyskrysset i Strandgata.

Politiet opplyser at de to mennene ble bortvist fra sentrum for resten av natta, samt at de måtte rydde opp etter seg.

Ble sparket i magen

GJØVIK: En krangel mellom to personer på et utested i Gjøvik natt til lørdag, vil trolig få et etterspill.

Politiet opplyser til OA at en person ble sparket i magen i forbindelse med uoverensstemmelsen, og at det trolig vil bli opprettet en anmeldelse.

AS Industribygg

Fra i år må de b

GJØVIK: Industribygg har ikke betalt skatt på 19 år, men nå har Skatt Øst satt til side skattefritaket fra 1997.

KRISTIN STAVIK MOSHAGEN
kristin.moshagen@oa.no

- Vi har sett at skatteplikten ville komme. Vi er ikke veldig overrasket over svaret, og det er greit å få nullstilt usikkerheten, sier daglig leder Einar Amalie Karlsen i Industribygg AS.

Selskapet er eid av Gjøvik kommune og har som formål å fremme næringsutvikling i kommunen. Selskapet ble startet i 1967.

Økonomisk vekst

I 1997 vurderte Gjøvik Ligningskontor at Industribygg oppfylte kravene til å slippe å betale skatt på grunn av selskapets formål, men da Industribygg solgte ei tomt til Statsbygg på Kallerud i fjor, bestemte styret at de ville få en vurdering av om de skulle skatte av inntektene fra salget.

De ba også en ny vurdering av skattefritaket. Dette kom fram da OA i en artikkelserie i vinter stilte spørsmål ved skattefritaket.

Skatt Øst kom nylig med uttalelsen sin, og ifølge styreleder Tor Espen Larsen i Industribygg har Skatt Øst hatt en bred gjennomgang av Industribygg, og de har lagt vekt på selskapets overskudd over lengre tid.

Konkurransesituasjon

- Skatt Øst vektlegger også at Industribygg opptre i et åpent marked i konkurranse med andre skattepliktige selskaper, bærer preg av å drive på samme måte som andre bedrifter, og opererer i det samme markedet som disse aktørene, sier Larsen.

Skatt Øst har vurdert Industribyggs formål rettet mot industrireisning og målet om å skape varige arbeidsplasser gjennom næringsutvikling. At Gjøvik kommune ikke tar ut utbytte, har også vært en del av vurderingen.

DETTE ER SAKEN

- Oppland Arbeiderblad satte i vinter søkelys på AS Industribygg etter å ha mottatt flere reaksjoner på det kommunale selskapets praksis.
- AS Industribygg er eid av Gjøvik kommune. De har ikke betalt skatt siden 1997, følger ikke Offentlighetsloven eller Lov om offentlige anskaffelser.
- AS Industribygg eier blant annet Gjøvik Rådhus AS. Selskapet har samme daglig leder, men forskjellig styre. Gjøvik Rådhus AS følger Lov om offentlige anskaffelser og har utlyst flere anbud i forbindelse med rehabiliteringen.
- Etter at OA tok opp problematikken, har saken vært tema i Kontrollutvalget og skal opp igjen i neste møte.
- Industribygg har solid økonomi og stigende kurver på både driftsinntektene og overskudd. I 2015 hadde selskapet et overskudd på 11,2 millioner kroner. Året før var det på 10,3 millioner kroner.

SKATTEFRITAK: Skattefritaket fra 1997 er nå opphevet av Skatt Øst. Styreleder Tor Espen Larsen og daglig leder med 2016.

- Skatt Øst sier det å skape arbeidsplasser må kunne sies å være av interesse for allmennheten, men de oppsummerer at selskapets størrelse, overskudd, eierskap i andre selskaper og konkurransesituasjonen kan tyde på at virksomheten er utenfor det som er av generell næringspolitisk karakter, sier Larsen.

Utredning

Vedtaket i Skatt Øst gjelder fra 2016. Det vil si at skatteplikten ikke har tilbakevirkende kraft. Fra i år skal det skattes 27 prosent av et eventuelt overskudd. Selskapet må for øvrig gjøre en ny vurdering av verdier i selskapet og avskrivninger.

Om kommunen skal ta utbytte, er et politisk spørsmål. Am-

alie Karlsen tviler på at det blir aktuelt.

- Jeg tviler sterkt på at Gjøvik kommune vil ta ut utbytte. Industribygg trenger kapital til næringsutvikling. Vi skal ha evne til å løse og finansiere prosjektene våre uten at kommunen stiller garanti eller tar noen risiko, opplyser han.

Da OA skrev om Industribygg

DØDSULYKKE: Et lys og ei rose er lagt ned ved Reiensvingen på E16.
FOTO: INGVAR SKATTEBU

Omkom etter kollisjon

RØN: En semitrailer og en personbil kolliderte på E16 mellom Røn og Slidre fredag ettermiddag, som omtalt i OA lørdag.

Føreren av personbilen ble fraktet til Ullevål sykehus i luftambulanse. Ved midnatt opplyste politiet at mannen var omkommet. Han var i 50-årene og fra Valdres.

- Føreren av semitraileren er uskadd. Han får nødvendig oppfølging på stedet, sa operasjonsleder Jan Olav Bredesen i Innlandet politidistrikt til NTB. Det var én person i hvert av kjøretøyene.

Politiet har uttalt at det er «åpenbart at semitrailer har kjørt i motgående kjørefelt». Ulykken vil bli etterforsket. Operasjonsleder Kristian Bjaanes i politiet opplyser at det rutinemessig er tatt blodprøve av trailersjåføren og at førerkortet er beslaglagt. Mannen er ifølge Bjaanes fra et annet land, men har kjørt i Norge i mange år.

- Vi har koplet på Norsk Lastebilsjåførforbund for å ivareta føreren. De har «kollegastøtte» når det oppstår slike ulykker, sier Bjaanes.

To personbiler kolliderte - kvinne til legevakt

ROA: To personbiler kolliderte på Riksvei 4 ved Shell på Roa lørdag.

En kvinne ble fraktet til legevakta i ei drosje, opplyser politiet. Skadeomfanget på førerne av de to bilene var i helga foreløpig ukjent, men det dreier seg trolig ikke om alvorlige skader.

Det oppstod en periode en del trafikale problemer ved ulykkesstedet.

Etterlyser vitner etter ulykke - bil stakk fra stedet

SKREIA: En moped og en bil var involvert i en ulykke på Skreia lørdag.

Ulykken skjedde ved Kiwi på Skreia klokken 14.45.

Føreren av mopeden ble kjørt til legevakta av et familiemedlem, men det var i helga uklart hvilke skader vedkommende har pådratt seg.

Bilføreren stakk fra stedet, opplyser politiet.

I forbindelse med ulykken er det varslet at en svart Audi A4 kan være involvert.

Politiet ber vitner melde seg på telefon 02800.

Havnet i arresten etter bråk

GJØVIK: Arresten i Gjøvik fikk to «gjester» natt til søndag etter bråk og uro i Gjøvik sentrum.

Først var det en mann i 20-årene fra Hedmark som hadde havnet i slåsskamp, og han er anmeldt for ordensforstyrrelsen og for ikke å ha etterkommet politiets pålegg.

Den andre mannen, som er fra distriktet, var truende og utagerende, og han skal ha slått i politibilen med flat hånd. Også han er anmeldt for ordensforstyrrelse og for ikke å ha etterkommet politiets pålegg.

Kjørte på hjort

FAGERNES: En hjort måtte avlives av viltneemnda etter å ha blitt påkjørt på E16 ved trafikkstasjonen på Fagernes natt til lørdag.

Ifølge politiet ble det små materielle skader på bilen og ingen personskade.

etale skatt

Einar Amlie Karlsen i Industribygg opplyser at selskapet må betale 27 prosent skatt av et eventuelt overskudd fra og
FOTO: ASBJØRN RISBAKKEN

i vinter, ble det også stilt spørsmål vedrørende Offentlighetsloven og Lov om offentlige anskaffelser. Industribygg følger ingen av disse. Det er bestilt en utredning av om de to lovene skal gjelde for Industribygg. Utredningen ble bestilt etter at uttalelsen fra Skatt Øst kom.

- Vi mente at skattespørsmålet kan ha betydning for vurderingen i spørsmålet om offentlighetsloven, sier Larsen.

Søker Amlie Karlsens etterfølger

GJØVIK: Daglig leder Einar Amlie Karlsen i Industribygg går av med pensjon neste år. Selskapet er nå på jakt etter hans etterfølger og bruker i den sammenheng rekrutteringsbyrået Habberstad. Fristen for å søke, går ut mandag.

- Vi har fått inn flere søknader, opplyser styreleder Tor Espen Larsen.

Tilbudet gjelder fra 19. - 24. 09

Jeans&Bukser

30%

ZAVANNA

Raufoss 61 19 53 30

Gjøvik kommune

FORUNDERSØKELSE: SYKEFRAVÆRSARBEIDET I GJØVIK KOMMUNE

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.09.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Sykefravær – kostnader, plikter og rettigheter
(artikkel i tidsskriftet Kommunal Økonomi, juni 2016)

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en oppfølging av vedtak i kontrollutvalgets møte den 9. juni 2016 (sak 41/2016) der det ble besluttet å igangsette forundersøkelser innenfor utvalgte tema, deriblant temaet **Sykefravær**. Dette ble formulert slik i vedtaket i saken:

Sykefravær:

Som ledd i en forundersøkelse inviteres rådmannen til neste møte for å presentere:

- *Detaljert sykefraværstatistikk.*
- *Kommunens rutiner for sykefraværsoppfølging.*
- *Avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) og kommunen oppfølging av denne.*

Innlandet Revisjon IKS inviteres til å være med under presentasjonen og etterfølgende dialog med kontrollutvalget om innretningen av et forvaltningsrevisjonsprosjekt på området.

I tråd med vedtaket i saken er rådmannen invitert. På vegne av rådmannen møter personalsjef.

Hensikten med forundersøkelsen er å gi kontrollutvalget et grunnlag for å beslutte om man bør gå videre med undersøkelser innenfor området eller ikke.

Saken legges frem til drøfting og uten forslag til vedtak.

Sykefravær – kostnade

Et høyt sykefravær i kommunal sektor og hva som skal til for å bedre dette, er et stadig aktuelt tema.

I statistikk fra KS var det samlede sykefraværet fra 4. kvartal 2014 til 3. kvartal 2015 på hele 9,93 %. Langtidsfraværet i samme periode, det vil si fravær utover arbeidsgiverperioden, er høyest med 5,66 %.

SYKEFRAVÆR KOSTER MYE

Høyt sykefravær krever mye ressurser fra arbeidsgiver i oppfølgingsarbeidet. I tillegg vil det i noen tilfeller også gå utover tjenestetilbudet til kommunens brukere. I tillegg har arbeidsgiver kostnader i et sykefravær utover arbeidsgiverperioden som ikke refunderes fra NAV.

For en ansatt som tjener 450 000 og har en tilleggslønn på kr 15 000 (eks. kvelds- natt- og søndagstillegg), vil et sykefravær på 12 måneder ha en kostnad for arbeidsgiver på ca. kr 160 000. Disse kostnadene består av pensjon, lønn og feriepenger utover 6 G, feriepengeavsetning inntil 6 G etter 48 dagers sykefravær, arbeidsgiveravgift av feriepenger etter 48 dagers sykefravær og arbeidsgiveravgift av pensjon.

HVA SKYLDES DET HØYE FRAVÆRET?

Hvor terskelen går for å være borte fra jobben vil være avhengig av flere faktorer. Vi har forskjellige måter å takle sykdom, plager, sorg, konflikter, osv. på. Noen opplever støtte og bedring i å være blant kollegaer, mens andre ikke gjør det. I en del tilfeller er det heller ikke mulig å være helt eller delvis i arbeid. Type arbeid og faren for smitte er også en faktor mange må ta hensyn til.

Men dette er jo ikke spesielt for kommunalt ansatte – hva er det da som gjør at fraværet er så mye høyere i denne sektoren enn

i det private arbeidslivet? Har kommunalt ansatte en mer belastende arbeidshverdag enn andre? Dette er spørsmål som det ikke finnes noe godt svar på og det er en del av utfordringene med sykefraværarbeidet.

HVA ER SYKDOM?

Egen sykdom eller skade kan gi rett til bruk av egenmelding og sykmelding. Konflikter på arbeidsplassen, sorgreaksjoner som følge av for eksempel en nær persons død, skilsmisser, mv. er ikke å regne som sykdom. Fravær av slike årsaker utløser derfor ingen rett til sykmelding og sykepenger.

ARBEIDSGIVERS OG ARBEIDSTAKERS PLIKTER

Både arbeidsgiver og arbeidstaker har plikter under et sykefravær. Arbeidsgiver plikter å lage en oppfølgingsplan for den sykmeldte og innkalle til dialogmøter i samarbeid med NAV og lege hvis nødvendig. Den sykmeldte har på sin side en plikt til å medvirke i oppfølgingen og de tiltak som arbeidsgiver iverksetter.

RETTIGHETER OG TILRETTELEGGING

En arbeidstaker kan ikke sies opp på grunn av sykdom de første 12 måneder. Det betyr ikke at arbeidsgiver kan vente i 12 måneder og deretter si opp den ansatte. Om en oppsigelse er saklig etter et langtids sykefravær vil bero på hva som er forsøkt for at den ansatte skal kunne komme tilbake i arbeid og videre utsikter til bedring. Tilrettelegging av arbeidsoppgaver, arbeidstid, utprøving i annet type arbeid er av betydning.

Det er heller ikke slik at en gradert sykmelding på 50 % betyr at

man bare skal være til stede på arbeidsplassen i 50 %. Det kan bety en 100 % tilstedeværelse, men at man utfører arbeidsoppgaver tilsvarende 50 %.

TYDELIG LEDELSE

En tydelig og tilstedeværende ledelse som ser de ansatte er ofte etterlyst. Store enheter, døgndrift og mange deltidsansatte kan gjøre det vanskelig å gi ansatte et ønsket lederskap. Muligheter for medvirkning og involvering er viktige trivselsfaktorer i et arbeidsmiljø og for egen utvikling. Dette er spesielt viktig i tider hvor mange opplever

, plikter og rettigheter

at budsjettene strammes inn og man må endre på arbeidsrutiner, oppgaver og kanskje nedbemanne.

FOREBYGGING ER LØNNSOMT

Å arbeide systematisk med sykefraværsforebyggende arbeid er lønnsomt, både i forhold til å tilby en best mulig tjeneste, bruk av ressurser og økonomisk drift. Et høyt fokus på arbeidsrutiner, bruk av hjelpemidler og arbeidsmetoder, utarbeidelse av risikoanalyser i samarbeid med de ansatte ved endringer av ulik art, kan være en

positiv og forebyggende metode som kan gi et lavere sykefravær på sikt.

Arbeid med å forebygge forhold som kan gi sykefravær, være seg skader, slitasjesykdom og arbeidsmiljøet, tar som regel tid før man kan se resultater. Det er derfor viktig å både ha fokus på akutte tiltak og på et mer langsiktig arbeid på samme tid. Arbeidsmiljøutvalg og tillitsvalgte er sentrale aktører i dette arbeidet for å få en god forankring blant de ansatte.

Artikkelforfatter er

INGER ROSE MATHISEN

Hun er rådgiver i Sticos AS på avdeling for personalsaker. Inger Rose har utdanning innen arbeidsrett og lang erfaring fra kommunal sektor innen lov- og avtaleverk.

Gjøvik kommune

MEDARBEIDERUNDERSØKELSE 2015 – RESULTATER OG OPPFØLGING

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.09.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:
(ingen)

FORSLAG TIL VEDTAK:

Rådmannens presentasjon av resultater og oppfølging av siste medarbeiderundersøkelse tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en oppfølging av vedtak i kontrollutvalgets møte den 9. juni 2016 (sak 41/2016) der det ble besluttet å igangsette forundersøkelser innenfor utvalgte tema, deriblant temaet **Sykefravær**. Dette ble formulert slik i vedtaket i saken:

Medarbeiderundersøkelse 2015– resultater og oppfølging:
Rådmannen bes om en presentasjon av resultatene fra siste medarbeiderundersøkelse (gj.ført desember 2015) og plan for oppfølging av resultatene.

I tråd med vedtaket i saken er rådmannen invitert. På vegne av rådmannen møter personalsjef.

Saken er i utgangspunktet en orienteringssak og forslag til vedtak er utformet med bakgrunn i dette.

Gjøvik kommune

KONTROLLUTVALGETS PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL 2016-2019

Sluttbehandles i: Kontrollutvalget			
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	01.09.16 30.09.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Utkast til kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019	Vedlegg 1
2. Kap. 6 i Kontrollutvalgsboken (Planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll)	Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

1. Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for perioden 2016-2019 godkjennes.
2. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta omprioriteringer, og å igangsette undersøkelser på eget initiativ, dersom det i planperioden oppstår behov for kontroll på andre områder enn det som fremgår av planen. Kontrollutvalgets prioriteringer gjennom året rapporteres til kommunestyret løpende og/eller i kontrollutvalgets årsrapport til kommunestyret.

SAKSOPPLYSNINGER:

Oppsummering:

Kontrollutvalget har i løpet av 1. halvår 2016 gjennomført en overordnet analyse innenfor de to lovpålagte kontrollområdene forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Gjennom denne prosessen er en rekke tema/områder drøftet med bakgrunn i risiko- og vesentlighet/konsekvens for kommunen.

Den vedlagte planen er satt opp med bakgrunn i signaler/prioriteringer gitt i kontrollutvalgets møte den 9/6-16 og i møte den 1/9-16.

I tillegg til å godkjenne planen fremgår det av pkt. 2 i forslag til vedtak at kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta eventuelle omprioriteringer uten å måtte gå til kommunestyret for ny godkjenning av planen. Dette ivaretar fleksibilitet og gir kontrollutvalget handlingsrom dersom det oppstår behov for å iverksette kontroll på andre områder enn det planen omtaler. Dette er i tråd med dagens praksis og tidligere vedtak i kommunestyret, og er også i tråd med anbefaling i Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder «Kontrollutvalgsboken».

Bakgrunn:

Bakgrunnen for saken er kravene i forskrift om kontrollutvalg § 10 og § 13:

§ 10 – forvaltningsrevisjon:

”Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon”.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.”

§ 13 – selskapskontroll:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

STIKKORD FRA TIDLIGERE DISKUSJONER I KONTROLLUTVALGET

1. FORVALTNINGSREVISJON:

<u>Stikkord fra «brainstorming», møte 21/1-16:</u>	<u>Vedtak i kontrollutvalget fra forrige valgperiode:</u>
- Planverk i kommunen: Etterlevelse, måloppnåelse - Arkiv og journalføring (etterlevelse arkivloven) - Måloppnåelse, målstyringssystemet - Informasjonssikkerhet	• Reglement for kontrollutvalget (KU-sak 51/15) • Gjøvik Boligstiftelse: Undersøke muligheten for frivillig kontroll/forvaltningsrevisjon (KU-sak 60/15).

- Felleskjøkkenet, matkvalitet
- Flytting fra rådhuset - risikovurderinger
- Flyktninger: opplæring/integrering, kvinnesyn
- Barnevernet

Strategi for kontrollutvalget:

- Fokus på måloppnåelse, produktivitet og kvalitet.

Stikkord fra møte 3/3-16 (samtale med rådmannen mv):

- Barnevern (tiltakssiden, tjenesten er under gjenoppbygging, aktuelt senere i valgperioden)
- Barn og Familie (Ny ledelse. Viktig tjeneste som må bygges opp igjen. Følges opp i slutten av valgperioden).
- Psykiatri og rus (gjennomført omorganisering av tjenesten, planlagt ny statlig reform 1/1-17, økende utfordringer i samfunnet)
- NAV
- Integrering av flyktninger (måloppnåelse, rapportering, risikovurderinger)
- Aktuelle selskap/selskapskontroll:
 - GLT-avfall IKS (selskapet har fått ny oppgave - renovasjonsavdelingene i kommunene overført til selskapet, ansvar for innsamling av avfall, inngåelse av kontrakter med underleverandører)
 - Industribygg AS
 - Topro AS (stor omstilling for alle atfføringsbedriftene, dele av selskapet beveget seg mer inn på det kommersielle markedet. Kontrollutvalget har ikke innsynsrett, fokus på eierstyring, vurdere dialog med Topro om innsyn/frivillig forvaltningsrevisjon)
- Det regionale samarbeidet (Regionkontoret er organisert som en forening, kartlegging av ansvar og myndighet til regionalt samarbeid mv)

Annet:

- Innkjøp – bruk av anbud

Tema fra Kontrollutvalgskonferansen:

- Tillit gjennom åpenhet
- Korrupsjonsforebyggende arbeid

- *Industribygg AS: Orientering om ny vurdering av skatteplikt og gjennomført brukerundersøkelse/studentoppgave (KU-sak 53/15)*
- *Samhandlingsreformen – orientering om status og risikovurderinger (KU-sak 58/14, jf. 77/13)*
- *Byggesaksavdelingen – oppfølging av tilsynsplan 2013-2014 + diverse spørsmål (ku-sak 13/14) – første møte i 2015*
- *Eidsiva Energi AS – orientering vedr. sponsing og åpenhet (KU-sak 86/14)*
- *Informasjonssikkerhet i Gjøvik kommune (jf. ku vedtak 04/14, avvente)*
- *Skole:*
 - *Årsaker til forskjeller mellom skolene vedr. andel spesialundervisning (KU-sak 83/14)*
 - *Skrinnhagen skole – evaluering av tiltak (jf. ku-sak 12/14 – sak tidlig i 2015)*
 - *Rutiner og praksis v/skolebytte (ku-sak 70/2012)*
- *Intern kontroll:*
 - *Overordnet intern kontroll i Gjøvik kommune – rådmannens rutiner for internrevisjon/etterkontroll (ku-vedtak 38/2014)*
- *Korrupsjon i kommune-Norge (utsatt sak fra 15/5-13) – besluttet avventet*
- *Barnevern:*
 - *Presentasjon av risikovurderinger etter tilsynsrapport 2014 (jf. ku-sak 09/14)*
 - *Fylkesmannens tilsyn med barnevernstjenesten høsten 2013 (ku-sak 55/13, pkt. 2)*
 - *Barnevern – vurdering av nye undersøkelser (ku-sak 23/13), herunder bruk av hjelpetiltak i hjemmet (ku-sak 32/13)*
 - *Barnevern – div. spørsmål til administrasjonen (ku-sak 64/12):*
 - *Terskel for å igangsette omsorgsovertakelser*
 - *Lean-gjennomgang*
 - *Tilsynsførerordningen i GLT-regionen*

<u>Stikkord fra møte den 11/3-16:</u> - Kommunes planverk (ca 40 dokumenter skal prioriteres i valgperioden. Prioriterer lovbrudd/fristoverskridelser – lovpålagt når det skal revideres, eks. klimaplan og boligpolitisk handlingsplan som er på etterskudd. Kan kommunens planstrategi bli mer effektiv? Be om å få oversikt over planer og frister for rullering. I hvilken grad overholdes dette?)	
---	--

2. SELSKAPSKONTROLL

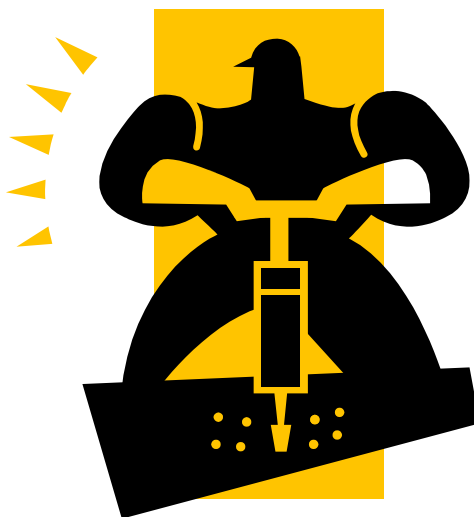
<u>Stikkord fra møte 3/3-16 (samtale med rådmannen mv):</u> - Aktuelle selskap/selskapskontroll: ➤ GLT-avfall IKS (selskapet har fått ny oppgave - renovasjonsavdelingene i kommunene overført til selskapet, ansvar for innsamling av avfall, inngåelse av kontrakter med underleverandører) ➤ Industribygg AS ➤ Topro AS (stor omstilling for alle attføringsbedriftene, dele av selskapet beveget seg mer inn på det kommersielle markedet. Kontrollutvalget har ikke innsynsrett, fokus på eierstyring, vurdere dialog med Topro om innsyn/frivillig forvaltningsrevisjon)	<u>Vedtak i kontrollutvalget fra forrige valgperiode:</u> • Gjøvik Boligstiftelse: Undersøke muligheten for frivillig kontroll/forvaltningsrevisjon (KU-sak 60/15). • Eidsiva Energi AS – orientering vedr. sponing og åpenhet (KU-sak 86/14)
--	--

Kontrollutvalgets

**PLAN FOR
FORVALTNINGSREVISJON
OG
SELSKAPSKONTROLL**

2016 – 2019

Behandlet i kontrollutvalget: 30. september 2016.
Vedtatt av kommunestyret:

INNHold

1.	INNLEDNING	3
2.	PLANPROSESSEN.....	3
3.	FORVALTNINGSREVISJON	4
3.1	HVA ER FORVALTNINGSREVISJON?.....	4
3.2	PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – PRIORITERINGER	4
4.	SELSKAPSKONTROLL	9
4.1	HVA ER SELSKAPSKONTROLL?.....	9
4.2	PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL - PRIORITERINGER	10

1. INNLEDNING

Kontrollutvalget utfører på vegne av kommunestyret det løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen, herunder påser at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

Kontrollutvalgets oppgaver kan i hovedsak deles i tre områder:

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

I *forskrift om kontrollutvalg* går det frem at kontrollutvalget skal lage en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Planene skal vedtas av kommunestyret, som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Kontrollutvalget har valgt å samle de to planene i ett dokument.

2. PLANPROSESSEN

I forskrift om kontrollutvalg går det frem at plan for forvaltningsrevisjon

”skal baseres på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter”.

I tillegg til å legge vekt på risiko- og vesentlighet i sitt arbeid med prioritering av områder/tema for kontroll, har kontrollutvalget også lagt vekt på følgende:

- Prosjektets potensielle bidrag til å skape forbedringer i forvaltningen
- Politisk aktualitet og interesse
- Betydningen de offentlige tjenestene har for brukerne/innbyggerne
- Gjennomførbarhet (praktisk og økonomisk)
- Erfaringer fra andre kommuner

Utfordringen med den overordnede analysen er å sikre at analysen er tilstrekkelig overordnet, slik at man får et oversiktsbilde av hele den kommunale virksomheten, samtidig som den går tilstrekkelig dypt til å danne et meningsfullt grunnlag for prioritering av konkrete områder. Ved valg av metode og opplegg for overordnet analyse er disse hensynene balansert opp mot kontrollutvalgets budsjettmidler.

Den overordnede analysen ble gjennomført som en prosess i kontrollutvalget. Som grunnlag for risiko- vesentlighetsvurderingen er det innhentet kunnskap fra en rekke kilder, bl.a.:

- Kommunale planer og rapporter (handlingsplan, økonomiplan, årsrapporter mv.)
- Tilgjengelig statistikk (i hovedsak kostra-tall)

- Gjennomførte revisjonsprosjekter/evalueringer i andre kommuner
- Foranalyse av utvalgte områder.
- Avisomtale, erfaringer fra andre kommuner mv.

Ordfører og rådmann er også invitert inn i prosessen for å komme synspunkter og innspill til utvalgets arbeid med planen.

3. FORVALTNINGSREVISJON

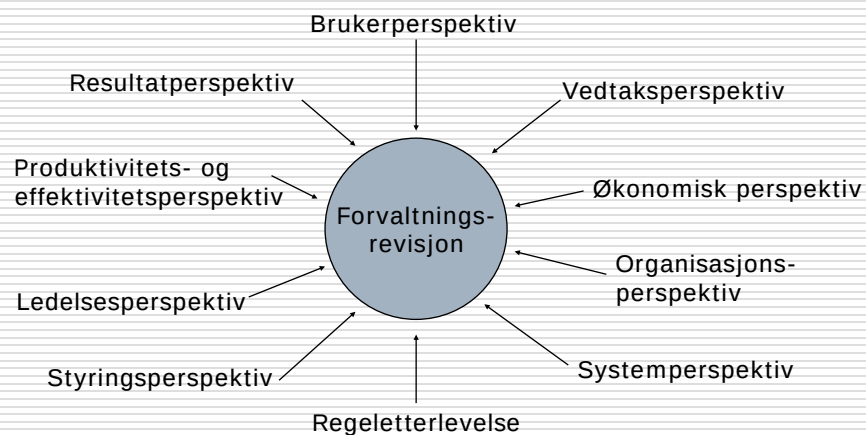
3.1 HVA ER FORVALTNINGSREVISJON?

Kommuneloven § 77 nr 4, 2. punktum beskriver forvaltningsrevisjon slik:

”Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).”

I en forvaltningsrevisjon kan man ha flere forskjellige perspektiver. Hvilket perspektiv man legger hovedvekten på avhenger av intensjon med undersøkelsen.

Mulige perspektiver

På grunn av at tema og vurderingstype kan spenne vidt, stilles det derfor store krav til både metode- og fagkunnskap hos den som skal gjennomføre revisjonen.

3.2 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – PRIORITERINGER

Generelt:

- Kontrollutvalget har som mål å øke sitt fokus på **effektivitet/produktivitet og kvalitet** i sine undersøkelser av kommunens forvaltning.
- Ved kontroll av formelle forhold (etterlevelse av lover/regler/rutiner) har kontrollutvalget som mål å etterprøve at **praktiseringen av rutinene** er i tråd med etablerte rutiner og prosedyrer.
- Kontrollutvalget ønsker å prioritere kontroll av **tjenester til svake/utsatte brukergrupper**. I tillegg til et systemperspektiv har kontrollutvalget som målsetting også å gjennomføre **stikkprøver på individnivå** for å teste at rutinene fungerer i praksis.
- Kontrollutvalget har som mål å ha god kunnskap om kommunens organisasjon og tjenesteyting. Som ledd i dette arbeidet vil det løpende bli bedt om **orienteringer fra administrasjonen**, herunder etterspørre gjennomførte **risikovurderinger**.
- Igangsetting av undersøkelse (forvaltningsrevisjon) gjøres normalt etter en forutgående **forundersøkelse**. Formålet med en forundersøkelse er å avklare nytteverdien av en eventuell grundigere undersøkelse. Forundersøkelser/kartlegginger kan gjøres av kontrollutvalget selv, utvalgets sekretariat eller kommunens revisor.
- Kontrollutvalget vil igangsette nødvendige **undersøkelser på eget initiativ** dersom det i planperioden oppstår behov på andre områder enn de som er nevnt i planen. Kommunestyret vil bli orientert om kontrollutvalgets prioriteringer gjennom egne forvaltningsrevisjonsrapporter, og/eller gjennom kontrollutvalgets årsrapport.

Prioriterte områder:

Nedenfor følger prioriterte områder innenfor ulike deler av organisasjonen (ikke prioritert rekkefølge):

Felles adm., stab/støtte (sektorovergripende)	
Sykefravær	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Høyt fravær har store økonomiske konsekvenser og kan få konsekvenser for kvaliteten på tjenestene. • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Gjennomgang av detaljert sykefraværstatistikk i kommunen. • Kommunens arbeid med langtidsfravær og

	oppfølging av sykmeldte. • Oppfølging av IA-avtalen • Evaluering av tiltak.
Finansforvaltning	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Betydelig økonomisk område for kommune (ca. 1 milliard kroner til forvaltning). • Svikt i styring og kontroll med forvaltningskapitalen kan få betydelige økonomiske konsekvenser. • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Etterlevelse av kommunens eget finansforvaltningsreglement. • Etterlevelse av kommunelovens regler om finansforvaltning, herunder forskrift om finansforvaltning i kommuner.
Målstyring	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Kommunen har etablert målstyring som en del av den helhetlige virksomhetsstyringen. At systemet for målstyring fungerer som forutsatt kan ha stor betydning for tjenesteproduksjonen mht. både effektivitet/produktivitet og kvalitet. • Måling av kvalitet på tjenester er vanskelig. Aktuelle tema/spørsmål: • I hvilken grad er det etablert målekriterier for kvalitet i tjenesteproduksjonen og hvordan måles rapportertes det på disse parameterne? • Måles de riktige tingene? • Hvordan er kvaliteten på rapportering av måloppnåelse? • Hvordan brukes resultatene til læring og forbedring?
Informasjons-sikkerhet	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Vesentlig område for kommunen, da bruk av IKT benyttes i større eller mindre grad innenfor alle tjenesteområder. • Svikt kan få store konsekvenser, både personlig for den som rammes (svikt i håndtering av personopplysninger) og for kommunens omdømme Aktuelle tema:

	• Etterlevelse av personopplysningsloven.
Etikk og korrupsjonsforebyggende arbeid	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Inn tatt i formålsparagrafen i kommuneloven. • Stort fokus på temaet sentralt (for eksempel nedsatt eget etikkutvalg i Kommunenes Sentralforbund). • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Hvordan jobber kommunen med forankring av gode etiske holdninger hos ansatte og politikere? Fokus både på overordnet nivå (ordfører/rådmann) og på mellomledernivå i organisasjonen.
Oppvekst	
Barnevernet	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Har vært et bekymringsområde i flere år mht. kapasitet, fristoverskridelser, vanskelige enkeltsaker og medieoppslag. • Store endringer i både organisering og ledelse på området siste årene. • Svikt kan få alvorlige konsekvenser for barn/unge. • Sårbare brukergrupper. • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Produktivitet/effektivitet i saksbehandlingen. • Saksforberedende arbeid i f.m. Fylkesnemnda. • Kommunikasjon og omdømme. • Oppfølging av tidligere tilsyn fra Fylkesmannen/helsetilsynet: I hvilken grad er praksis endret som følge av tilsynet? Kommentar: • Barnevernet i Gjøvik kommune er under oppbygging. Evaluering av området kan være mest aktuelt i slutten av valgperioden.
Helse og omsorg	
Samhandlingsreformen	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Betydelig reform med store konsekvenser for flere tjenesteområder i kommunen. • Kommunen har i flere år betalt for et betydelig antall «overliggerdøgn» på sykehuset pga.

	kapasitetsproblemer og overbelegg på korttidsplasser. • Stor politisk interesse. Aktuelle tema/spørsmål: • Hvordan sikrer Gjøvik kommune at tildeling av korttids- og langtids plass ved sykehjem skjer på grunnlag av en vurdering av pasientens behov? (jf. gjennomført kartleggingsrapport 2016) • Måloppnåelse (i hvilken grad nås målene med reformen bl.a. målet om om forebygging) Kommentar: • Evt. kontroller må koordineres/samordnes med andre aktører som evaluerer ordningen.
Psykiatri- og rus (sektorovergripende)	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Gjennomført omorganisering av tjenesten • Planlagt ny statlig reform 1/1-17. • Økende utfordringer i samfunnet. • Sårbare brukergrupper. • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Oppfølging av vedtatte planer og politiske vedtak. • Måloppnåelse og rapportering. • Kvalitet på tjenestene. • Fokus på tilbudet til barn og unge.
Nav	
Integrering av flyktninger	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Ikke ubetydelig omfang i Gjøvik kommune. • Sårbare brukergrupper. • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Organisering. • Måloppnåelse og rapportering.
Teknisk drift	
Byggesaks-avdelingen	Hovedbegrunnelse for valg av området: • En svært synlig avdeling med mye kontakt med publikum. • Oppfølging av tidligere vedtak i kontrollutvalget (KU-sak 13/2014).

	Aktuelle tema (jf. vedtak i KU-sak 13/2014): • Effektivitet/produktivitet (avdelingens saksbehandlingssystem og andre hjelpemidler, avdelingens systemer og rutiner, resultater fra Lean-prosjekt, saksbehandlingstider, responstid til publikum mv) • Måloppnåelse (i forhold til strategi- og tilsynsplanen) • Arbeidet med oppdatering av gamle reguleringsplaner
Samfunnsutvikling	
Det regionale samarbeidet	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Næringsutvikling er et viktig satsingsområde for Gjøvik kommune. • Politisk interesse. Aktuelle tema: • Måloppnåelse. • Regionkontorets rolle, ansvar og myndighet i forhold til regionalt samarbeid.

4. SELSKAPSKONTROLL

4.1 HVA ER SELSKAPSKONTROLL?

Selskapskontroll er en relativt ny oppgave for kontrollutvalget, som ble inntatt ved lov- og forskriftsendring i 2004.

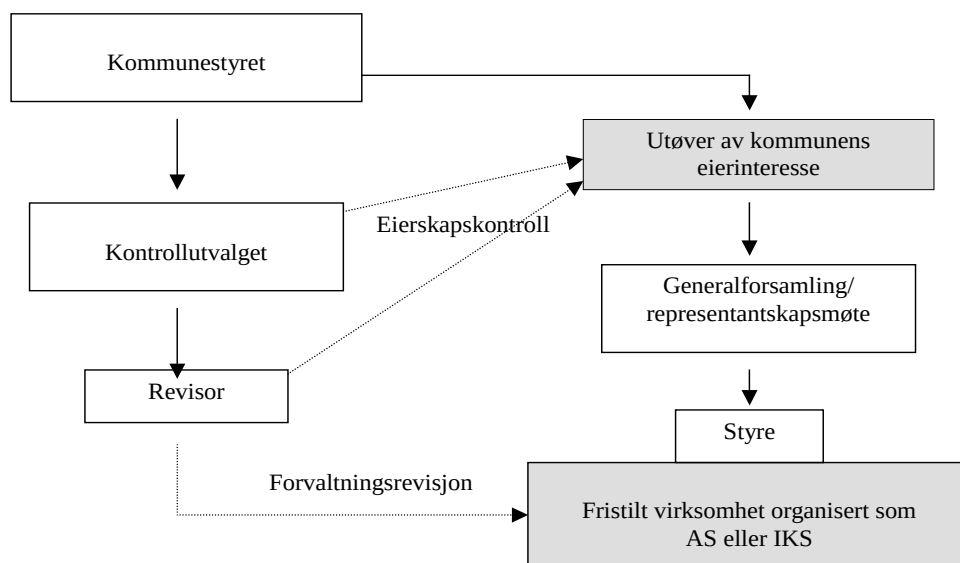
Kommuneloven § 77 nr 5 sier følgende:

”Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.”

Forskrift om kontrollutvalg § 14 beskriver selskapskontroll slik:

”Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).”

Ovenstående beskriver selskapskontrollens obligatoriske del. Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon (frivillig). Oppgavene kan illustreres slik:

Bestemmelsene om selskapskontroll må ses i sammenheng med kontrollutvalgets rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet, jf. kommuneloven § 80. Disse bestemmelsene er gitt med tanke på interkommunale selskaper og aksjeselskaper.

4.2 PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL - PRIORITERINGER

Generelt:

- Kontrollutvalget har som mål å ha god kunnskap om kommunens eierskap i andre selskaper og kommunens eierskapspolitikk. Utvalget vil derfor legge opp til periodiske **samtaler med både kommunens** ledelse (vedr. eierstyring) **og med ledelsen i selskaper** der kommunen har betydelige eierinteresser.
- Igangsetting av undersøkelse gjøres normalt etter en forutgående **forundersøkelse**. Formålet med en forundersøkelse er å avklare nytteverdien av en eventuell grundigere undersøkelse. Forundersøkelser/kartlegginger kan gjøres av kontrollutvalget selv, utvalgets sekretariat eller kommunens revisor.
- Kontrollutvalget vil igangsette nødvendige **undersøkelser på eget initiativ** dersom det i planperioden oppstår behov på andre områder enn de som er nevnt i planen. Kommunestyret vil bli orientert om kontrollutvalgets prioriteringer gjennom egne forvaltningsrevisjonsrapporter, og/eller gjennom kontrollutvalgets årsrapport.
- Ved kontroll av selskaper som kommunen eier sammen med andre kommuner vil kontrollutvalget søke å **koordinere/samordne** sine kontroller med kontrollutvalgene i de øvrige eier-/deltakerkommunene.

Prioriterte områder/selskaper:

Nedenfor følger prioriterte områder (ikke prioritert rekkefølge):

Område/selskap	
Eierstyring	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Obligatorisk del av lovbestemt selskapskontroll (eierskapskontroll) • Generelle utfordringer/risiko knyttet til styring av fristilte selskaper • Politisk interesse Aktuelle tema/problemstillinger: • Evaluering av etterlevelse av kommunens vedtatte eierskapspolitikk
GLT-avfall IKS	Hovedbegrunnelse for valg av selskapet/temaet: • Viktig kommunalt selskap (driver lovpålagte oppgaver på vegne av kommunen) • Store endringer i rammevilkårene for selskapet de senere årene. • Kommunene har ubegrenset økonomisk ansvar. • Politisk interesse Aktuelle fokusområder: • Selskapets håndtering av økonomisk risiko. • Eierstyring. • Etterlevelse av selvkostbestemmelsene.
Industribygg AS	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Betydelig selskap som er 100 % eid av Gjøvik kommune. Selskapet forvalter store verdier • Politisk interesse Aktuelle tema/problemstillinger: • Rollen som utleier, evaluering av kundetilfredshet • Hvordan utøver kommunen sin eierrolle? • Er kommunikasjon og rapportering mellom eier og selskap tilfredsstillende? • Eiendomsforvaltning, herunder planlegging, organisering og nivå på vedlikehold.

Gjøvik Boligstiftelse	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Stor betydning for kommunen. • Selskapet forvalter store verdier. • Politisk interesse Aktuelle fokusområder: • Organisering. • Eiendomsforvaltning. • Økonomi. Kommentar: • Kontrollutvalget har ikke innsynsrett i stiftelser, og en eventuell kontroll med stiftelsens forvaltning og drift er avhengig av aksept fra stiftelsens styre.
----------------------------------	--

Gjøvik, 30. september 2016.

Roar Løken Lunder
leder av kontrollutvalget

Gjøvik kommune**TERTIALRAPPORT 2/2016 FRA INNLANDET REVISJON
IKS**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	27.09.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Tertialrapport 1/2016 fra Innlandet Revisjon IKS

Vedlagt:

Ja

FORSLAG TIL VEDTAK:

Tertialrapport 2/2016 fra Innlandet Revisjon IKS tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget har i sin avtale med revisjonen (oppdragsavtalen) avtalt tertialvis rapportering til kontrollutvalget m.h.t. økonomi. Hensikten med rapporteringen er bl.a. å lette kontrollutvalgets arbeid med oppfølging av den vesentligste posten i kontrollutvalgets budsjett.

Vedlagt følger rapportering fra Innlandet Revisjon IKS for siste tertial til orientering. Rapporten kan oppsummeres slik:

- Regnskapsrevisjon: Prognose 31/12 = budsjett.
- Bestilte tjenester (forvaltningsrevisjon/selskapskontroll): Prognose pr. 31/12 viser at det ligger an til bruk av 200 timer i 2016. Dette er ca 310 timer mindre enn budsjettet.

Nedenfor følger utdrag fra oppdragsavtalen der tertialrapporteringen er omtalt:

4.5 Økonomirapportering

Innlandet Revisjon IKS rapporterer til kontrollutvalget 1. og 2. tertial (30/4 og 31/8), i tillegg til en årsrapport (31/12).

Rapporteringen gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Tertialrapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Uavhengig av tertialrapporteringen skal Innlandet Revisjon IKS løpende informere kontrollutvalget om forventede vesentlige avvik fra oppdragsavtalen.

Innlandet Revisjon IKS

Gjøvik 15. september 2016
J.nr./Referanse: 2016-674 BH /UR/RG

Til Kontrollutvalget i Gjøvik kommune
v/sekretariatet

Tertialrapport 2/2016

Det vises til oppdragsavtalen pkt. 4.5. Innlandet Revisjon IKS skal rapportere til kontrollutvalget på samme nivå som oppdragsavtalen per 30.04., 31.08. og 31.12. Rapporten skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Nedenfor følger oversikt over ressursbruk per 31.08.16.

	OPPDRAKS		FORBRUK		PROGNOSE/ BESTILT	
	AVTALE Timer	Pris	2. Tertail Timer	Pris	2016 Timer	Pris
REGNSKAPSREVISJON						
Revisjon av årsregnskapet	880	900	528	900		900
Attestasjoner og revisjonsuttalelser	200	900	148	900		900
Veiledning og bistand	30	900	30	900		900
SUM REGNSKAPSREVISJON	1110	900	706	900	1110	900
BESTILTE TJENESTER						
Bestilte mindre undersøkelser		990				
Forvaltningsrevisjon	510	990	153	1039	171	1043
Selskapskontroll		990				
SUM BESTILTE TJENESTER	510	990	153	1039	171	1043
Møter i KU og KST	60	990	46	990	60	990
SUM TIMER	1680		905		1341	

Kommentarer vedrørende regnskapsrevisjon

Det er samlet for regnskapsrevisjon ikke vesentlig avvik mellom prognose i følge oppdragsavtalen og medgåtte ressurser etter 2. tertial 2016. Vi antar at tidsbruken for året samlet for regnskapsrevisjon vil holde seg innenfor rammene i oppdragsavtalen.

Hovedkontor:
Postadr.: Postboks 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Studieveien 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
www.irev.no
Besøksadresse:
Kirkeg. 76, 2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

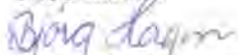
Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

Prosjekt	Forbruk 1. og 2. tertial 2016			Prognose 2016			Kommentar
	Kroner	Timer	Pris	Kroner	Timer	Pris	
10247 Samhandlingsreformen i et styrings- og brukerperspektiv	106830	104	1025	106830	104	1025	Del 1 av prosjektet er avsluttet og rapportert for KU i september.
10295 Overordnet analyse 2016	17820	17	1048	17820	17	1048	Timene gjelder presentasjoner for KU i forbindelse med overordnet analyse.
10325 Målstyring og kvalitet	34290	32	1080	54000	50	1080	Timene gjelder foranalyse presentert for KU i september. Prognosen gjelder i tillegg utarbeidelse av prosjektplan som legges fram for KU i høst.
10326 Psykiatri og rus				32400	30	1080	Timene gjelder foranalyse som legges fram for KU i oktober.
Totalt	158940	153	1039	211050	201	1049	

Oppdragsavtale FR/SK
2016

504900 510 990

Med hilsen

Bjørg Hagen
Daglig leder

Gjøvik kommune

SAMMENLINGING AV REVISJONSKOSTNADER 2015 («BENCHMARKING»)

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	27.09.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

(ingen)

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Sammenligning av kommunens revisjonskostnad for 2015 med andre kommuner tas til orientering.
2. Kontrollutvalget har merket seg at kommunens kostnader til revisjon av kommuneregnskapet (regnskapsrevisjon) ligger omkring samme nivå som for andre kommuner på samme størrelse.

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en oppfølging av inngått oppdragsavtale mellom kontrollutvalget og Innlandet Revisjon IKS, der det bl.a. er avtalt at det skal gjennomføres årlig sammenligning ("benchmarking") av kommunens revisjonskostnader mot andre kommuner. Det vises her til avtales pkt. 1 som sier følgende:

"Innlandet Revisjon IKS skal delta i landsomfattende prissammenligning, benchmarking. Kontrollutvalget skal orienteres om resultatet av prissammenligningen."

I tråd med etablert praksis er Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder invitert til å presentere tallmaterialet, og kommenterer forskjeller mellom kommuner mv.

Sammenligning/benchmarking av regnskapstall fra 2014 ble presentert for kontrollutvalget i møte den 8/10-15, der det ble fattet slikt vedtak i saken:

1. *Sammenligning av kommunens revisjonskostnad for 2014 med andre kommuner tas til orientering.*
2. *Kontrollutvalget har merket seg at kommunens kostnader til revisjon av kommuneregnskapet (regnskapsrevisjon) ligger omkring samme nivå som for andre kommuner på samme størrelse.*

Kort om sammenligningen:

På oppfordring fra Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) oppgir en rekke revisjonsdistrikter kostnadene knyttet til revisjon av "sine" kommuner. NKRF lager nøkkeltall for hver kommune (utgifter til revisjon i forhold til kommunens driftsinntekter) og distribuerer disse tilbake til revisjonsdistriktene for eventuell videre analyse mv.

Sammenligningen har størst relevans for kommunenes kostnader til regnskapsrevisjonen, dvs. kostnader knyttet til bekreftelse av regnskapet (revisjonsberetningen). Dette skyldes at alle revisjonsdistriktene og revisorene har samme krav til gjennomføring og dokumentasjon av jobben. Det må forventes at betydelige forskjeller mellom kommuner på samme størrelse forklares, eller sannsynliggjøres for denne tjenesten.

Omfang av forvaltningsrevisjon vil variere fra år til år, og sammenligning mellom kommuner viser store avvik det enkelte år. På dette området er det mest aktuelt og å se på nivået i egen kommune over tid (trend).

Gjøvik kommune

FORBRUKERRÅDETS KOMMUNETEST 2016

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	01.09.16 (utsatt) 30.09.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

(ingen)

FORSLAG TIL VEDTAK:

- 1. Forbrukerrådets kommunetest for 2016 tas til orientering.**
- 2. Kontrollutvalget har merket seg at Gjøvik kommune er rangert som nr. 2 (av 26) i Oppland fylke og nr. 49 (av 428) i landet.**

SAKSOPPLYSNINGER:

Forbrukerrådet har henvendt seg til kommunene med spørsmål folk flest lurte på, slik som hjemmehjelp, kvalitet i skolefritidsordningen, byggesaksregler og tilbud i kulturskolen.

I testen, som er utført av Norstat, har testerene utgitt seg for å være privatperson og henvendt seg til samtlige kommuner i Norge på e-post, telefon og via kommunenes nettsider. Det er sendt fire separate e-poster og ringt tre telefonsamtaler til hver kommune. I tillegg er det lett etter 19 forskjellige informasjonselementer på hver kommunes nettside. Testen er utført i januar og februar i 2016. Områder som er testet er service, tilgjengelighet og informasjonskvalitet. Selve tjenestenes kvalitet er ikke testet/vurdert.

Resultater - Oppland fylke:

Landsgjennomsnitt: 55

Beste kommune i landet: 83,3 (oppnåelig: 100)

Dårligst kommune i landet: 21,3

(N)	(F)	Kommune	Poeng
31	1	<u>Sør-Aurdal</u>	70.5
49	2	<u>Gjøvik</u>	67.9
69	3	<u>Øystre Slidre</u>	65.5
77	4	<u>Nord-Fron</u>	64.7
95	5	<u>Dovre</u>	62.4
96	6	<u>Vågå</u>	62.4
151	7	<u>Øyer</u>	59.0
156	8	<u>Lunner</u>	58.8
160	9	<u>Søndre Land</u>	58.6
162	10	<u>Jevnaker</u>	58.5
163	11	<u>Gausdal</u>	58.3
172	12	<u>Vestre Toten</u>	57.6
178	13	<u>Vang</u>	57.2
191	14	<u>Etnedal</u>	56.5
245	15	<u>Nordre Land</u>	53.4
279	16	<u>Lillehammer</u>	50.8
323	17	<u>Lom</u>	47.1
341	18	<u>Sel</u>	45.8
352	19	<u>Ringebu</u>	45.3
356	20	<u>Gran</u>	45.1
361	21	<u>Lesja</u>	44.6
382	22	<u>Skjåk</u>	42.5
388	23	<u>Sør-Fron</u>	41.5
390	24	<u>Nord-Aurdal</u>	41.0
395	25	<u>Vestre Slidre</u>	39.2
399	26	<u>Østre Toten</u>	38.6

Mer om testen

(hentet fra Forbrukerrådets hjemmeside)

Testperiode

Testen er utført i januar og februar i 2016. Vi har testet service, tilgjengelighet og informasjonskvalitet. Vi har ikke testet selve tjenestenes kvalitet.

Forbrukerrådet har henvendt seg til kommunene med spørsmål folk flest lurte på, som prisinformasjon om skolefritidsordningen, saksbehandlingstid for byggesak og åpningstider i svømmehallen.

I kontakt med kommunene har vi fremstått som innbyggere eller slektninger/venner til innbyggere.

Spørsmål pr. telefon

Til sammen har det blitt foretatt nesten 1300 telefonoppringninger til kommunenes sentralbord/servicetorg. Dersom vi ikke har fått svar på første forsøk, har vi ringt tilbake ytterligere en gang. Telefonene er tatt fra private telefonnummer og i normal kontortid (09.30–15.00). Hver kommune har fått tre telefonsamtaler med ett tema pr. samtale, men flere spørsmål innenfor temaet. Totalt er det gjort 14 vurderinger for hver kommune bygget på telefonsamtalene. Der vi ikke har fått kontakt med kommunen, har kommunen ikke scoret poeng på telefondelen av undersøkelsen.

Spørsmål pr. e-post

Det er sendt fire forskjellige e-poster til hver kommune, til sammen 1772 e-poster. På bakgrunn av disse e-postene er det gjort 16 vurderinger av hver kommune. Dersom e-posten ikke er besvart innen fem virkedager, får kommunen ikke poeng for svartid. Likevel legger vi vekt på svarkvalitet dersom svaret kommer innen 10 virkedager. Svar etter 10 virkedager gir ingen poeng. Dette er en noe mildere bedømming enn i tidligere kommunetester.

Internettsjekk

På hver kommunes nettsider er det lett etter 17 informasjonselement fra forskjellige tjenestesektorer. Vi har tillatt oss å lete etter hvert informasjonselement i ca. 2 minutter. Hver nettside har blitt sjekket to ganger, en gang ved å bruke menyvalg og en gang ved å søke etter informasjon på siden. Har vi ikke funnet informasjonen da, anser vi den som for vanskelig å finne og gir ikke poeng. Det er likevel mulig at kommunen har informasjonen på sin side, og at vi ikke fant den. Det anser vi som for lite publikumsvennlig.

Poenggivning

Henvendelsene er satt sammen til et vektet gjennomsnitt, slik at noen henvendelser teller mer enn andre. Tekniske tjenester veier tyngst, med 27,5 prosent. Pleie & omsorg veier 17,5 prosent. Helse veier 15 prosent, Barn og skole og Kultur & fritid veier begge 12,5 prosent. Sosiale tjenester veier 10 prosent og Generelle forhold 5 prosent.

Karakterskalaen går fra 0–100, hvor 100 er best.

Gjøvik kommune**KOMMUNE NM 2015 - NHO**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	01.09.16 (utsatt) 30.09.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Oversikt over indikatorene (22 stk)
2. Rapport: NHOs kommuneNM 2015 (utarbeidet av Vista Analyse AS)

Vedlegg 1
Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. NHOs kommuneNM 2015 tas til orientering.
2. Kontrollutvalget har merket seg at Gjøvik kommune er rangert som nr. 2 (av 26) i Oppland fylke og nr. 70 (av 428) i landet.

SAKSOPPLYSNINGER:

NHOs KommuneNM 2015 rangerer norske kommuner og regioner etter 22 indikatorer som gjenspeiler vekstkraft og attraktivitet for næringslivet. Indikatorsettet er utviklet i samarbeid med Vista Analyse som har gjennomført undersøkelsen på oppdrag fra NHO.

De 22 indikatorene aggregeres opp til fem områdeindikatorer og én totalindikator. Rangeringen av de aggregerte indikatorene avhenger hvilke vekter man velger i aggregeringen.

Undersøkelsen legges frem til orientering og til evt. drøfting.

Resultater – Oppland Fylke (samlet):

RANGERING I FYLKET		RANGERING I LANDET
1	Lillehammer	45
2	Gjøvik	70
3	Nord-Aurdal	148
4	Vestre Toten	159
5	Øyer	170
6	Ringebu	178
7	Gran	189
8	Jevnaker	191
9	Øystre Slidre	199
10	Gausdal	201
11	Nord-Fron	214
12	Vågå	237
13	Østre Toten	238
14	Vang	244
15	Vestre Slidre	255
16	Lom	261
17	Sel	265
18	Skjåk	267
19	Sør-Fron	268
20	Lunner	287
21	Nordre Land	309
22	Lesja	311
23	Dovre	315
24	Sør-Aurdal	339
25	Etnedal	391
26	Søndre Land	394

Resultater – Oppland fylke (indikatoren «Sykefravær»):

Forskjellene mellom kommuner når det gjelder sykefravær har blitt fokusert i media etter at undersøkelsen ble offentliggjort. Nedenfor følger resultatet for kommunene i fylket for denne indikatoren.

Nøkkeltallet er beregnet slik:

Tapte dagsverk på grunn av egen sykdom i prosent av avtalte dagsverk.

Tallgrunnlaget er fra 2015. Gjennomsnitt landet: 6,0

RANGERING I FYLKET		DATA %	RANGERING I LANDET
1	Skjåk	4.8	16
2	Sør-Fron	5.0	24
3	Vågå	5.4	57
4	Dovre	5.5	63
5	Vang	5.6	73
6	Øyer	5.7	86
7	Sel	6.1	130
8	Etnedal	6.2	140
9	Lesja	6.3	161
10	Nord-Fron	6.5	189
10	Gausdal	6.5	189
12	Lillehammer	6.6	201
13	Ringebu	6.8	231
14	Nord-Aurdal	7.2	282
14	Gjøvik	7.2	282
14	Sør-Aurdal	7.2	282
17	Lom	7.3	294
18	Gran	7.4	308
19	Øystre Slidre	7.5	325
19	Vestre Slidre	7.5	325
21	Vestre Toten	7.6	336
22	Østre Toten	7.8	356
23	Lunner	7.9	369
24	Jevnaker	8.0	376
25	Søndre Land	8.9	407
26	Nordre Land	9.0	414

KommuneNM	Næringsliv	Verdiskaping: Nettoprodukt per sysselsatt i ikke-finansielle aksjeselskap, kroner (+)
		Nyetableringer: Antall nyetableringer per 1000 innbyggere i yrkesaktiv alder (+)
		Inntektsnivå: Gjennomsnittlig bruttoinntekt per person 17 år og over, kroner (+)
		Privat sysselsetting: Sysselsatte i privat sektor og offentlige foretak* som andel av total antall sysselsatte, prosent (+)
		Privat sysselsettingsvekst: Vekst i sysselsatte personer i privat sektor og offentlige foretak*, prosent (+)
	Arbeidsmarked	Sysselsettingsandel: Sysselsatte personer etter arbeidssted i prosent av arbeidsstyrken (+)
		Sykefravær: Tapte dagsverk på grunn av egen sykdom i prosent av avtalte dagsverk (-)
		Uføre: Uførepensjonister 18-67 år i prosent av befolkningen (-)
		Arbeidsledige: Registrerte ledige i prosent av arbeidsstyrken (-)
		Arbeidsmarkedsintegrasjon: Innpendling i prosent av sysselsatte etter arbeidssted pluss utpendling i prosent av sysselsatte etter bosted (+)
	Demografi	Befolkningsvekst: Gjennomsnittlig vekst i befolkningen over tre år. Prosent (+)
		Unge i forhold til eldre: Innbyggere 20 - 24 år som andel av innbyggere 60 - 64 år. Prosent (+)
		Netto innflytting: Netto innflytting i prosent av befolkningen (+)
		Aldring: Befolkningen over 80 år i prosent av befolkningen i yrkesaktiv alder 20 år frem i tid (-)
	Kompetanse	Minst fire års høyere utdanning: Sysselsatte med utdanning på universitets- og høyskolenivå over 4 år etter arbeidssted i prosent sysselsatte alder etter arbeidssted (+)
		Fagprøver: Sysselsatte med beståtte fagprøver som høyeste utdanningsnivå i prosent av befolkningen i yrkesaktiv alder (+)
		Teknisk og naturvitenskapelig utdanning: Sysselsatte med universitets- og høgskoleutdanning 1-4 år, naturvitenskapelige, håndverks- og tekniske fag i prosent av syssels. etter arbeidssted (+)
	Kommune-økonomi	Administrasjonsutgifter: Netto driftsutgifter til administrasjon per innbygger, kroner (konsern) (-)
		Eiendomsskatt: Skatt for annen eiendom per sysselsatt etter arbeidssted, kroner (-)
		Kommuneinntekter: Inntekter fra eiendomsskatt, inntekt og formue, andre salgs- og leieinntekter i prosent av driftsutgifter (konsern) (+)
		Kommunenes kjøp av private tjenester: Kommunens kjøp av tjenester fra private i prosent av brutto driftsutgifter (+)
		Betalingsevne: Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter (konsern) (+)

(+: Høyere rangering ved høyere verdi (-): Lavere rangering ved høyere verdi

*: Statistikkene skiller ikke mellom privat sektor og offentlige foretak

Rapportens sammendrag

Sola er årets høyest rangerte kommune i NHOs KommuneNM, foran Bærum og Stavanger. Blant regionene rangeres Akershus Vest med Aker og Bærum høyest foran Nord-Jæren og Oslo. Sola kom også best ut i fjor, med et indikatorsett som var noe forskjellig fra årets. Nedgangen etter fallet i oljeprisen synes enda ikke å slå ut i indikatorene, som er basert på statistikker fra 2014.

Hovedbildet er at de høyest rangerte kommunene ligger i det sentrale Østlandet, langs Sørlandskysten, og oppover Vestlandskysten til Bergensområdet, i tillegg til byer langs kysten opp til Tromsø. Disse har høy befolkningstetthet, de ligger nær universiteter, og/eller de er preget av næringsklynger innenfor petroleum og teknologi. Flere innlandsregioner i det sentrale Østlandet, som Øvre og Nedre Romerike og Hamar, rangeres også høyt, med god demografisk utvikling og sterk kommuneøkonomi.

Kommunene som er lavest rangert ligger i Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark og i grensetraktene mot Sverige på Østlandet.

Kommunene som rangeres høyest på næringslivsindikatorene domineres av sentrale kommuner i Rogaland og Østlandskommuner, med høy verdiskaping, høyt inntektsnivå og stor andel privat sysselsetting. De høyest rangerte kommunene innenfor arbeidsmarkedsindikatorene har alle lav andel uføre, lavt sykefravær og høy grad av arbeidsmarkedsintegrasjonen. Seks kommuner fra Rogaland ligger blant de ti høyest rangerte på demografiindikatorene. Mange av kommunene som rangerer høyt er typiske boligområder der innbyggerne pendler til bykommuner. Læresteder utenfor storbyene ligger også blant de høyest rangerte. De høyest rangerte innenfor kompetanseindikatorene preges av storbyer og mindre kommuner med stor andel høykompetanse enkeltvirksomheter. Halvparten av kommunene ligger på Vestlandet. Alle kommunene som rangeres høyest innenfor kommuneøkonomiindikatorene ligger fra Trondheim og sørover. De høyest rangerte omfatter de største byene og ellers av store og folketette kommuner. Mange kommer høyt opp i rangeringen siden de ikke har skatt på næringseiendom, selv om de har høye administrasjonsutgifter.

Regionene som har gått mest tilbake i rangering fra 2009 til 2014 ligger i Sør-Norge. På kommunenivå er hovedbildet er at det har vært lite bevegelse i de høyest rangerte kommunene, men større bevegelse i de lavest rangerte kommunene. De lavest rangerte kommunene er små og det skal lite til før små endringer får store utslag. For noen av indikatorene er det blitt klart mindre forskjeller mellom kommunene de siste fem årene. Dette gjelder spesielt for verdiskaping slik det måles her, og det er blitt mer likhet i skatt på næringseiendom. Det har imidlertid blitt økte forskjeller mellom kommunene innenfor indikatorer som omfatter kommuneøkonomi. Spesielt er det blitt langt høyere spredning i kommunenes betalingsevne, der flere hadde negativ arbeidskapital i 2014 enn i 2009.

Det er en generell trend at større kommuner kommer bedre ut enn de mindre. Næringslivsgrunnlaget er et viktig startpunkt for hvor godt kommunene gjør det langs indikatorene. Det betyr at mange små kommuner som har utnyttet det naturgitte næringsgrunnlaget godt rangeres langt høyere enn mange store kommuner.

SAK NR. 64/2016

Gjøvik kommune

REFERATSAKER

Sluttbehandles i: Kontrollutvalget			
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	30.09.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:	
1. Kartleggingsrapporten «Samhandlingsreformen – kartlegging av utvikling»: Orientering i Utvalg for Helse, Omsorg og Velferd den 21/9-16 v/Innlandet Revisjon IKS	Vedlegg 1
2. Redigert oppdragsavtale med Innlandet Revisjon IKS for 2017.	Vedlegg 2
3. Diverse avisartikler	Vedlegg 3
4. Neste møte: Tidspunkt/saksliste	Muntlig orientering

FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene tas til orientering.

Kontrollutvalget i Gjøvik kommune

Sekretariatet

Vedlegg 1

Gjøvik, 9. september 2016.
J.nr./referanse: 21-16/GK/ks

Gjøvik kommune
Postboks 630
2810 GJØVIK

Att.: Utvalg for Helse, Omsorg og Velferd
Rådmann og kommunalsjef Helse og Omsorg

Oversending av kartleggingsrapport: Samhandlingsreformen – kartlegging av utvikling

Med bakgrunn i vedtak i kontrollutvalget i Gjøvik kommune i møte den 1. september 2019 oversendes herved kartleggingsrapporten *Samhandlingsreformen – kartlegginga av utvikling* til orientering. Kontrollutvalget ber om at rapporten legges frem for Utvalg for Helse, Omsorg og Velferd.

Rapporten er gjennomført av Innlandet Revisjon IKS på oppdrag fra kontrollutvalget i Gjøvik kommune. Dersom det er ønskelig med en presentasjon av rapporten i Utvalg for Helse, Omsorg og Velferd kan oppdragsansvarlig revisor Reidun Grefsrud kontaktes (reidun.grefsrud@irev.no).

Med hilsen
for utvalgsleder

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Vedlegg:

- Rapport: Samhandlingsreformen – kartlegging av utvikling

Kopi til orientering:

- Kontrollutvalgets leder Roar Løken Lunder.
- Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder Bjørg Hagen og oppdragsansvarlig revisor Reidun Grefsrud.

Adresse:

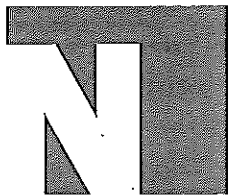
Kontrollutvalgstjenester Kjetil Solbrækken
Studievegen 7, 2815 Gjøvik
Tel. 995 77 903, e-post: kjetil@kontrollutvalget.no

I oppdragsavtalen settes bestilte mindre undersøkelser, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll opp på bakgrunn av gjennomsnitt pris, mens avregningene gjøres på grunnlag av benyttet kompetanse.

Tjeneste	Timer	Timepris	Kroner
Regnskapsrevisjon			
Revisjon av kommunens			
1 årsregnskap	880	930	818400
2 Attestasjoner og revisjonsuttalelser	200	930	186000
3	0	930	0
4 Veiledning/bistand	30	930	27900
SUM 1-5	1110	930	1032300
Bestilte revisjonstjenester			
5 Erfaringer fra FR/SK	50	1020	51000
6 Forvaltningsrevisjon	460	1020	469200
7 Selskapskontroll	0	1020	0
SUM	510	1020	520200
Annet			
8 Møter i kontrollutvalg og kommunestyre	60	1020	61200
SUM	1680		1 613 700

Kommentarer:

- Tjenestene på linje 1-4 og 8 gjennomføres uten nærmere avtale.
- Tjeneste på linje 5 er bestilt med rapportering 1. eller 2. møte etter sommerferien.
- Tjenestene på linje 6-7 utføres etter særskilt bestilling av kontrollutvalget.
- Fakturering og betaling skjer i henhold til selskapsavtalen § 5. Selskapet skal fakturere sine tjenester ut fra reelt medgått ressursbruk på det enkelte oppdrag. Regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og veiledning m.v. skal forhåndsavtales med den enkelte deltaker i en oppdragsavtale. Deltagerne skal innbetale 1/3 av forhåndsavtalt pris i 3 terminer, henholdsvis pr. 15.01., 15.05. og 15.09.
- Det er knyttet forutsetninger til stipulert tid innenfor revisjon av tjeneste 1 (revisjon av årsregnskapet) og tjeneste 2 (attestasjoner/revisjonsuttalelser):
 - Revisjon av årsregnskapet: Det forutsettes at årsregnskapet avlegges innen 15/2 og årsberetningen innen 31/3 i samsvar med bokføringsloven, kommuneloven og forskrift om årsregnskap og årsberetning. Sammen med årsregnskapet skal det framlegges underbyggende dokumentasjon som bekrefter kommunens balansetall samt avstemming av balansen og de sammenhenger som ellers forventes å være i regnskapet. Videre skal Kontrolloppstilling over innberettete og registrerte beløp foreligge.

NYHETER

tips oss: 61 18 93 00
e-post: tips@oa.no

Full stopp for vinglete sjåfør

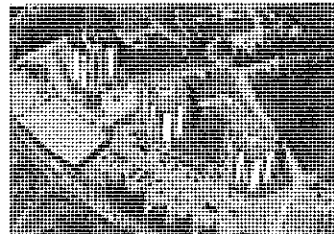
ROA: Torsdag morgen fikk politiet melding om bil som vinglet i kjørebanelen på Roa. Ikke lenge etter kom en ny melding om at samme bil hadde kjørt inn i siden på en annen bil og bare reist fra stedet. Takket være godt signalement på biltype ble sjåføren stoppet på Volla. Her ble det reist mistanke om kjøring i ruspåvirket tilstand. Sjåføren ble fremstilt for utvidet blodprøve og førerkortet beslaglagt.

Bil i grøfta

FLUBERG: En bil havnet i går i grøfta på Fylkesveg 34 i Fluberg. I krysset ved avkjøringa til Fluberg bru. Ifølge politiet satt det en kvinne i bilen og hun ble fraktet til sykehuset for sjekk da hun klaget over hodesmerter. Nødetatene var på stedet. Bilen lå delvis på taket og ville bli berget.

Stjal penger fra bakrommet

GJØVIK: Fra bakrommet til kafeen på Gjøvik gård ble det torsdag formiddag stjålet penger. Politiet så etter en person med rufsete hår, grå hettejakke og mørk olabukse som løpi retning Nav.

NYTT BYGG: Her planlegger Skarpsno AS nytt bygg og flere parkeringsplasser.

ILLUSTRASJON: SKARPSNO AS

«Eldres ensomhet er ikke vårt ansvar»

GJØVIK: - Jeg har dårlig samvittighet på hver eneste vakt, skrev en helsearbeider i hjemmesykepleien på leserbrevplass i OA forrige uke. Hun etterlyste mindre tidspress, og mer tid til å være med menneske.

TRUDE G. DALE
trude.grevstad.dale@oa.no

Tjenesteleder for hjemmetjenesten i Gjøvik, Solveig Skar, kjenner seg ikke igjen i helsearbeiderens generelle virkelighetsbeskrivelse og tror ikke den er representativ for alle ansatte i hjemmetjenesten.

- Jeg har ikke møtt en eneste hjemmesykepleier som vurderer å si opp stillingen sin på grunn av tidspress. Det er riktignok mange som ønsker større stillingsprosent og av den grunn søker stillinger i andre kommuner, men det er noe annet, sier hun.

Skar tror heller ikke at bare økt bemanning er veien å gå for å minske tidspresset.

Må endre holdning

- Helsepersonell som klager over evig dårlig samvittighet på jobb, må heller endre sine egne holdninger og jobbe annerledes i tråd med den kontinuerlige utviklingen og organiseringen av driften i avdelingene. Da vil de oppleve å få bedre tid. For det er ikke alltid systemet vi kan skylda på når vi har dårlig tid, sier hun og oppfordrer leserkribenten til også å gå i seg selv.

- Hvis man stritter imot og tror at man skal gjøre oppgavene som i gamle dager, sliter man seg ut. Det er viktig for enhver som jobber i systemet, at man er villig til å følge utviklingen og endrede driftsrutiner, presiserer hun.

- Selv om helsearbeideren erfarer at brukeren er ensom?

- Ja, det offentlige og vi i hjemmetjenesten kan ikke ta oss av ensomheten i samfunnet. Beldageligvis, men vi kan ikke prioritere det.

- Hvem har ansvar for å motvirke ensomhet og sosial isolasjon hos de eldre?

- Ja, hvem skal det? Det er et interessant spørsmål, svarer Skar og lar spørsmålet bli hengende i luften.

Bakte kaker sammen

Tjenestelederen for hjemmetjenesten i Gjøvik har selv bakgrunn som hjemmesykepleier, og er den første til å skrive under på at tjenesten har endret seg betydelig i løpet av de siste 25 år.

- Jeg husker godt den tida jeg jobbet som hjemmesykepleier på Ringsaker på 1990-tallet. Da hadde vi tid til å bakte kaker med de eldre, drikke kaffe og ta en prat, pusse vinduer så ofte de ønsket, skifte på sengetøy hver uke og re opp gjestesenger når familien kom på besøk. Slik er det ikke lenger, konstaterer Skar.

Og hun synes faktisk ikke det er noe idealt å få tilbake systemet fra 90-tallet.

- Dagens hjemmesykepleiere har utvilsomt langt mindre tid per bruker enn før, men det er viktig å merke seg at selve tidsbruken ikke er et mål på om tjenesten er god eller dårlig, da brukerne får den hjelpen de har krav på i henhold til lovverket, tilføyer hun.

Alternative tilbud

Solveig Skar mener at utviklingen på mange måter har gått i riktig retning.

- Før fikk de eldre enten tilbud om hjemmetjeneste eller sykehjem. Noe mer fantes ikke. I dag har vi mange flere alternative tiltak å sette inn, deriblant hverdagsrehabiliteringsteam i alle avdelinger og en rekke dagaktivitetstilbud, sier hun.

Som leder er hun opptatt av å følge de mange kravene hjemmetjenesten blir pålagt. Men hun er minst like tydelig på hva de ikke kan gjøre.

OMVELTNING I HJEMMETJENESTEN: - Da jeg jobbet som hjemmesykepleier på Ringsaker på 1990-tallet, men slik er det ikke lenger, konstaterer tjenesteleder for hjemmetjenesten i Gjøvik, Solveig Skar.

- Vi kan ikke oppfylle alle ønsker. Det står for eksempel ingenting i lovverket om at vi skal være en sosial støttefunksjon på grunn av ensomhet for brukerne. Det ansvaret kan ikke vi påta oss, selv om ensomhet er blitt en stor utfordring, sier hun.

Skar innrømmer at hun forstår alle dem som ønsker at de kunne jobbe som i gamle dager.

- Men det kan vi bare ikke.

Årsaken er at antall brukere øker, og at ressursene ikke øker i takt med antallet som trenger hjelp, sier hun.

Frisk luft

- Leserskribenten i OA forteller at hun i ett tilfelle tok med en bruker ut på en liten tur. Vedkommende hadde ikke vært utendørs på fem måneder. Har hjemmetjenesten i Gjøvik et opplegg for å sikre at brukerne kommer utendørs av og til?

- Nei, vi har ikke noe lovkrav på oss for å sikre at brukerne får frisk luft. På den annen side vet vi at fysisk aktivitet bygger opp under en god folkehelse. I dette tilfellet ville jeg anbefalt helsearbeideren å ta opp saken med sin nærmeste leder. Hvis det er en spesiell grunn til at brukeren ikke kommer utendørs, kan man gjøre en henvendelse om hverdagsrehabilitering for brukeren. Da vil det bli foretatt en kartlegging om hvorfor bruke-

Politikerne er positive til planene

GJØVIK: Skarpsno AS kan fortsette planleggingen av næringsbygg på Kopperud.

KRISTIN STAVIK MOSHAGEN
kristin.moshagen@oa.no

Formannskapet har gitt rådmannen fullmakt til å inngå opsjonsavtale med Skarpsno AS for kjøp av arealer til utvikling

av nytt forretnings- og boligbygg på Kopperud. Da saken var til behandling, var politikere samstemte i at det er fornuftig å fortette i området, men et endelig ja vil ikke utbyggerne få før det er utarbeidet en reguleringsplan.

Det ble reist spørsmål vedrørende både studentboliger og

parkeringsplasser, og Per Tore Teksum og Rolf-Harald Holand fra Skarpsno opplyste at det vil bli flere parkeringsplasser enn i dag. Når det gjelder studentboliger, har Skarpsno AS i møte med NTNU fått opplyst at det er ønskelig med studentboliger nærmere sentrum.

- Det har vært en føring fra

oss også at vi vil ha flere studentboliger i byen, men det betyr ikke at det ikke kan være flere andre steder, sa ordfører Bjørn Iddberg.

Som OA skrev onsdag, er det planer om at forretningsbygget skal huse en dagligvareforretning. Holand og Teksum opplyste at det ikke er bestemt hvil-

ken kjede det er. Skarpsno AS har bygget 16 Rema-butikker, seks Kiwi-butikker og noen andre.

- Om det er flytting av Rema eller nyetablering, er ikke avklart. Vi mener bydelen fortjener en bedre dagligvare enn i dag. Det er Rema enig i, og de er interessert, sa Per Tore Teksum.

URO-VEKKENDE:

En helsearbeider skrev om tidspress og evig dårlig samvittighet i et leserinnlegg i OA.

OA 24. AUGUST

FOTO: BRYNJAR EIDSTUEN. Her planlegges det nye restauranten i lokalet på Ringvegen.

■ Mattilsynet blir i Gjøvik

Ny og lang leiekontrakt

GJØVIK: Det er klart at Mattilsynet fortsetter i sine lokaler i Gjøvik, etter at ny leiekontrakt er underskrevet.

KJETIL LYSENGEN
kjetil.lysengen@oa.no

Etter det OA kjenner til er den nye leiekontrakten av en varighet på ti år, med opsjon på ytterligere fem år.

Dermed er de ni arbeidsplassene i Ringvegen på Kirkeby i Gjøvik sikret i årene framover, etter at det en periode var en viss usikkerhet om hvorvidt Gjøvik-avdelingen skulle bli lagt ned.

Tilpasses framtida

Etter omorganiseringen er kontoret i Gjøvik et av tre kontorsteder i Mattilsynets avdeling Mjøsområdet.

De to andre ligger på Rudshøgda og i Hamar.

- At vi fortsetter på Gjøvik er vi godt tilfredse med, sier di-

rektør for region Øst i Mattilsynet, Wenche Aamodt Furuset til Oppland Arbeiderblad.

Hun forklarer at tilsynet tilpasser organisasjonen for å møte framtidens behov.

Åpne løsninger

- Vi skal bruke mer tid på å utføre tilsyn og mindre tid på ledelse og administrasjon.

Mattilsynet har det siste året gjennomgått alle husleiekontrakter. Tilsynet valgte etter en åpen anbudskonkurranse å fortsette i lokalene i Ringvegen.

- Nå tilpasses våre lokaler til

nye arbeidsformer. Vi bygger om til åpne, gruppebaserte kontorløsninger for medarbeiderne, sier Wenche Aamodt Furuset.

- 200 ledige båt plasser

GJØVIK: - Gjøvik er den morsomme byen som har flest ledige båt plasser. Vi kan faktisk rigge opp 200 båt plasser på to-tre dager, sier Bjørn Engebretsen i en kommentar til Gjøvik Båtforenings ønske om utvidelse av sin båt havn i sentrum.

Engbretsen selger selv båt plasser i Bråstadvika. Prisen er 5000 kroner per år og 15.000 i andelsinnskudd.

- Omtrent samme pris som i båt havna i Gjøvik hvis du ikke vil jobbe dugnad, sier Engebretsen, som mener det feilaktig gis et inntrykk av at Gjøvik har mangel på båt plasser.

Rettelse om Frivilligdagen

GJØVIK: I forbindelse med omtalen av Frivilligdagen på Gjøvik lørdag 10. september, kom vi i skade for å skrive at Gokartklubben i Elverum deltar. Det skulle stått at Gokartklubben i Elvedalen deltar.

hadde vi tid til å bakte kaker med de eldre, vaske klær og pusse vinduer.

FOTO: BRYNJAR EIDSTUEN

ren ikke kommer seg ut. Sammen med brukeren settes det opp en plan for hva hverdagsrehabiliteringsteamet og brukeren skal jobbe intensivt med i fire-seks uker, inntil vedkommende føler seg trygg på å gå ut alene.

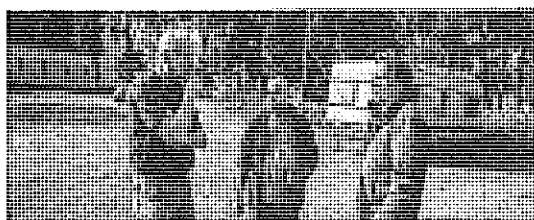
Gjelder ikke mange

- Svært mange beboere på norske sykehjem kommer aldri utendørs, viser en spørreundersøkelse NRU gjennom-

førte i samarbeid med Fagforbundet i 2012. Tror du det samme er tilfelle blant brukerne i hjemmetjenesten i Gjøvik?

- Nei, erfaringsmessig tror jeg ikke det gjelder så mange, konkluderer Solveig Skar, tjenesteleder i Gjøvik kommune.

(Red.anm: Leserbrevskriften ble invitert til å delta i samtalen med Solveig Skar, men takket nei.)

GOD TONE: Gheorghe Faur er en av storfamilien som har hatt tilhold rundt Hoff kirke. - Vi håper også han skal få seg noe å gjøre, sier sokneprest Eystein Elde og tidligere sokneprest Lasse Gran.

FOTO: BRYNJAR EIDSTUEN

Har bistått rumensk familie

LENA: Flere av rumenerne som har hatt tilhold på området rundt Hoff kirke har nå fått seg et sted å bo.

KJETIL LYSENGEN
kjetil.lysengen@oa.no

- Fem av dem har vi greid å skaffe jobb til, og vi håper de tre andre også skal få seg noe å

gjøre. Fire har fått seg leilighet i Lena, to bor på Enger kloster og en på Kapp, sier sokneprest Eystein Elde og pensjonert prest Lasse Gran.

Det er de to som sammen med Hoff Menighetsråd har bistått storfamilien på rundt sju-åtte personer som hver sommer i fire år har kommet til Tøten.

Familien har bodd i telt

utenfor Bygdestua, i egne biler og nå til slutt i ei campingvogn på parkeringsplassen nedenfor prestebolligen.

Flere har reagert på at rumenerne skal ha tigget på kirke-trappa og på rot på området der campingvogna står parkert.

- Det ble hengt opp klær der ved enkelte anledninger tidligere i sommer. Ved en anled-

Hovedtillitsvalgt Norsk Sykepleierforbund Gjøvik kommune

- Feil framstilling av pr

GJØVIK: - Vi er mange som har reagert til dels kraftig på sitatet fra tjenesteleder for hjemmetjenesten i Gjøvik på førstesiden i fredagens OA, sier Trond Balstad.

TRUDE G. DALE
trude.grevstad.dale@oa.no

Han er hovedtillitsvalgt for Norsk Sykepleierforbund i Gjøvik kommune og synes ikke at uttalelsene fra tjenesteleder Solveig Skar skal få stå uomtost.

«Helsepersonell som klager over evig dårlig samvittighet på jobb, må heller endre sine egne holdninger og jobbe annerledes», uttalte Skar, da hun ble konfrontert med et leserinnlegg fra en helsearbeider i OA 24. august. Helsearbeideren skrev om tidspress og evig dårlig samvittighet fordi man ikke har tid til å møte behovet hos hver enkelt bruker.

Kjent problematikk

- Dette er en veldig kjent problematikk, sier Balstad og gir uttrykk for at han forstår frustrasjonen.

- Innen sykepleien har vi lært

å se hele mennesket, men nå skal vi se bort fra deler av menneskets grunnleggende behov. Det rimer dårlig, sier han.

På den ene siden gir han Solveig Skar rett i at tjenesten nødvendigvis må endre seg og at man ikke har kapasitet til å jobbe på samme måte som før. Han konstaterer samtidig at de ansatte viser stor grad av vilje til omstilling.

- Gjøvik kommune har jo et uttalt mål om å være en hjemmebasert kommune. De som bor i kommunen skal få bo hjemme så lenge det er mulig og ønskelig. Det betyr at trykkt på de ansatte innen hjemmetjenesten stadig er økende. Man må i stadig større grad fokusere på hva som er lovpålagte oppgaver, og hva tjenesten ikke kan dekke, sier han.

Feil framstilling

På den annen side protesterer han på at det er helsepersonellens holdninger det er noe galt med, når de påpeker uheldige sider ved utviklingen.

- Det blir helt feil når ansvaret for problemet delvis dyttes over på helsepersonellet, sier han.

Balstads erfaring er at helsearbeidere ønsker å yte tjenester av topp kvalitet og at de strekker seg så langt de kan for å

REAGERER: - Arbeidsgiver bør heller se på hva som bør gjøres for å ta bort helsearbeideres følelse av utilstrekkelighet for Norsk Sykepleierforbund i Gjøvik kommune, og ansatt ved Sørbyen omsorgssenter.

møte hver enkelt brukers behov.

- Når de likevel føler på dårlig samvittighet i møte med ensomme brukere, så mener jeg det er flott at de tør å løfte fram dette, sier han.

Ensomhet

Han viser til at ensomheten er et stadig økende samfunnsproblem.

- Politikere og administrasjonen sier at man må ha mer frivillighet og at familie må stille opp for å dekke slike behov. Men det er ikke alle eldre som er så heldige å ha familie i nærheten eller ha tett kontakt med familie. For mange brukere er derfor møtet med helsepersonellet deres eneste daglige kontakt. Å forvente at helsepersonellet ikke skal se dette og ha empati med situasjonen, er verken ønskelig eller realistisk. Å være helsearbeideren som setter ord på frustrasjonen, og som påpeker hvilke konsekvenser utviklingen kan få for både brukere og oss som yter hjelpen, sier han.

Trond Balstad håper at arbeidsgiver vil ta innspillet på alvor og sammen med de tillits-

valgte finne løsninger på problemet.

- Det er bedre å se på hva som kan gjøres for å ta bort helsearbeideres følelse av utilstrekkelighet i stedet for å avfeie problematikken, konkluderer han.

Trenger en diskusjon

- Jeg ble så sint da jeg leste saken om hjemmetjenesten i OA fredag, sier en innringer fra en nabokommune som ønsker å være anonym. Hun mener at oppslaget til fulle viser at det er behov for en ny diskusjon om menneskeverd og hvilken eldreomsorg vi skal ha i framtida før stortingsvalget i 2017.

- Hvor er det blitt av menneskeligheten i samfunnet vårt? Jeg synes vi har fått et for kaldt samfunn. Man kan få inntrykk av at de ansatte bare skal oppføre seg som roboter, gi blaffen og ha god samvittighet når de går hjem, sier hun.

UTSIKTSTOMTER I NORDLIA.
FRA 495.000,-

BETONMÅST

NESTRETT

HARDT UT: Tidligere redaktør i Oppland Arbeiderblad, Terje Poulsen, reagerte sterkt på tjenesteleders uttalelser.

ARKIVBILDE

OA 8/2016

- Forstår reaksjonene godt

GJØVIK: - Det er fint at ansatte setter ord på frustrasjon og dårlig samvittighet, sier Solveig Skar.

PER HOVLAND
PER.HOVLAND@OA.NO

- Som medmenneske og samfunnsborger forstår jeg meget godt reaksjonene som kommer når ansatte føler dårlig samvittighet for ikke å ha tid til å lytte og trøste brukere, ta dem med uti frisk luft eller bistå dem i ensomheten. Det sier Solveig Skar, leder for hjemmetjenesten i Gjøvik kommune.

Hun er kjent med de til dels sterke reaksjonene etter at hun i Oppland Arbeiderblad fredag sa det var nødvendig at ansatte distanserte seg fra dårlig samvittighet og ønske om å gjøre mer for pasientene.

- Har min instruks

Han understreker overfor OA at hun synes det er fint at ansatte i hjemmetjenesten setter ord på disse utfordringene.

- Det viser at de er omsorgsfulle medmennesker som bryr seg.

Samtidig sier Skar at hun er trygg på både arbeidsoppgaver og ansvar i sin egen rolle. Og hun står for alt hun har sagt.

Min plikt er å etterleve den arbeidsinstruks som er tiliagt min stilling. Min oppgave er å påse at hjemmetjenester utføres i henhold til lovverk og vedtak, enten det er statlige foringer eller beslutninger lokalt. Som privatperson er jeg ikke alltid enig, men det må jeg sette til side, sier hun.

- Min rolle er å være profesjonell og etterleve bestemmelsene, og innenfor de kreative til økonomi og innspå-

GJØVIK: «Bør omsorg overføres til teknisk etat, sammen med vann og avløp?»

PER HOVLAND
per.hovland@oa.no

Dette var en av tilbakemeldingene Terje Paulsberg fikk etter at han ikke klarte å holde fingrene fra tastaturet fredag kveld. Som mange brukte han sosiale medier for å uttrykke sin mening etter å ha lest OAS intervju med leder for hjemmetjenesten i Gjøvik, Solveig Skar. Det gjorde han med vantrø, sier han.

Hamnen som bygget seg opp utover dagen resulterte i et skarpt Facebook-innlegg.

- Måtte bare skrive

- Det er svært sjelden jeg ytrer meg offentlig etter at jeg ga meg i avisa, men i går måtte jeg. Paulsberg reagerer på at en

ansatt som kjenner på dårlig samvittighet ved å ikke ha tid til å lytte og trøste, nærmest får korreks og klare råd om å endre holdning av sin overordnede.

- Jeg håpet i det lengste at jeg misforsto omsorgsleders uttalelser, men innså at det hadde jeg ikke gjort.

Paulsberg sier saken virker å ha truffet en nerve blant folk flest. For innen en time etter at han ytrte seg på Facebook, hadde de det tallet inn nesten 20 støtteklæringer for hans reaksjon. Noen av dem svært krass.

- Det som er slående er at uttalelsene fra omsorgslederen i Gjøvik kommer samtidig med at hele landet er blitt imponert over hva de får til på et sykehus i Oslo, der pasientene har fått både pub og butikk. Deres behov for mer enn teknisk hjelp er åpenbart viktig for ledelsen.

Paulsberg sier han nå er svært ring som politikere gir oss, legger hun til.

- Må sette grenser

Det har nødvendigvis en konsekvens at stadig flere oppgaver tillegges tjenesten, mens økonomien hele tiden er under press, påpeker Skar.

- Lovkrav må innfris, vi kan ikke velge det vekk. Samtidig har vi press på oss til å holde budsjett og redusere merforbruk. Vi tjenesten kan oppleve å foreslå tiltak, for eksempel å øke dagtilbudet for demente, men at de lokale politikere stryker forslaget. Mitt profesjonelle ansvar er selvsagt like fullt å forholde meg til vedtatte saker. Da må jeg være tydelig på hva vi skal gjøre innenfor de økonomiske rammenes. Og ikke minst å sette grenser for hva vi ikke skal gjøre, sier hun.

Vanskelig øvelse

Solveig Skar innrømmer at det er en svært vanskelig øvelse å

uet OA.» «Fikk kaffen i vrangstrupen og klump i halsen da jeg leste dette.» Dette er noen av reaksjonene som strømmet på.

Tillitsvalgt for sykepleierforbundet Trond Balstad mener, som gjengitt i OA lørdag, at det er flott at ansatte våger å sette ord på dårlig samvittighet i møte med ensomme brukere. Han er sterkt kritisk til at leder i Skar rett i utviklingen fordreier dette. Samtidig gir han Solveig Skar rett i at utviklingen fordrer strengere fokus på lovplagte oppgaver, og dermed også hva tjenesten ikke kan dekke. I sosiale medier er det vanskelig å finne noen støtte til Skar.

- En brutalisering
Politiker Torvild Sveen (Sp) kastet seg også inn i debatten. Han skrev: «Det er sjelden jeg ser helsevesenets tjenester.» «Eldreomsorg begynner å bli et Gjøvik tramper over. Men akkurat nå, i dette tilfellet, synes

- En brutalisering

også en rekke kommentarer i løpet av fredag og lørdag. «Må kan til ansvarsfraskrivelse.» «Gruer meg til jeg selv tren-ger helsevesenets tjenester.» «Eldreomsorg begynner å bli et skremmende innholdsstøt begrep.» «Fålt av stolen da jeg åp-

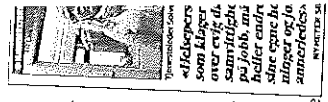

PRESISERER: Leder for hjemmetjenesten i Gjøvik kommune, Solveig Skar, sier nå at hun synes det er bra at ansatte setter ord på det når de føler utilstrekkelighet og dårlig samvittighet overfor brukere av tjenesten.

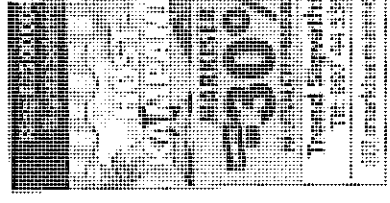
ARKIVBILDE

tak, selv om de ansatte både ser og ønsker at de kunne gjøre mer for brukerne, sier Solveig Skar.

lag 400 ansatte som daglig gjør en flott innsats og egod nok jobba når de utfører tjenester i henhold til de gjeldende ved-

jeg dessverre det er skjedd. I stedet for å invitere til dialog og meningsutveksling, stilles den ansatte i skammekroken. Vi trenger ansatte som kan være med og fortelle om utviklingen i sorgeprosessen, ikke å kjempe mot den fordi de ytrer seg. I tillegg er det viktig å kjempe mot å pleie (sorg). Gjor mange av det mer enn det de er pålagt - rende som de er, og oppsine brukere. Mange snakker om brutalisering av arbeid. Dette er et eksempel på (jeg mener det er arbeid) og ikke arbeidsaktoren s vurdere sine holdninger.»

KONFERANSJONS

Pris fra kr 27 990,-

GM

TH 61 13 50 00 • post@gm.no
www.gm.no

Ønsker utvidet åpningstid

HOV: Foreldrene i Grettegutua barnehage i Hov ønsker utvidet åpningstid i barnehagen.

SÆMUND MOSHAGEN
saemund.moshagen@oa.no

Foreldrenes arbeidsntvalg (FAU) i barnehagen har sendt brev til ordfører og rådmann med ønske om utvidet åp-

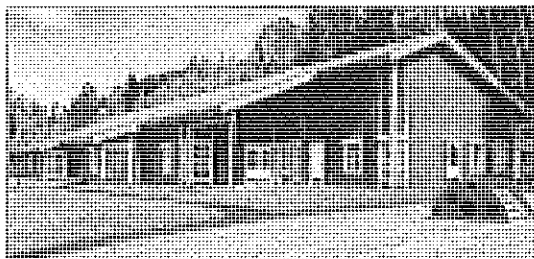
ningstid med 15 minutter i hver ende av dagen, slik at åpningstiden blir fra klokka 16.30 til 17.00.

FAU viser til at åpningstidene innebærer tidspress for foreldrene, og at den nært forestående anleggsstengingen av Fylkesveg 247 mellom Hov og Hasvoldsåter for mange vil gi økt reisetid til og fra jobb. FAU mener kommunen bør ta de

nødvendige grepene for at familier skal velge å bo i Søndre Land.

Et enstemmig formannskap har avslått ønsket.

Begrunnelsen er at en endring vil måtte gjelde alle barnehagene i kommunen, og at kostnadene beløper seg til 400.000 kroner per 15 minutter utvidet åpningstid.

FAU i Grettegutua barnehage ønsker at barnehagens åpningstid skal utvides med en halvtime.

ARKIVBILDE

■ Gjøvik-ordfører Bjørn Iddberg

- Forståelig kritikk

GJØVIK: Ordfører Bjørn Iddberg bekrefter at uttalelsene fra lederen i hjemmetjenesten i fredagens OA var et av temaene på det faste kontaktmøtet med rådmannen mandag morgen.

TRUDE G. DALE
trude.grevstad.dale@oa.no

Han ønsker ikke å utdype hva de snakket om, men viser til egne uttalelser på ordførerens egen Facebook-side søndag. Der skrev han blant annet følgende:

Svært uheldig

«Som ordfører synes jeg naturligvis dette er svært uheldige uttalelser fra vår leder for hjemmehjelpstjenesten. Jeg ønsker personlig å gå inn i saken sammen med rådmannen i morgen mandag, da vi har faste kontaktmøter. Der vil jeg drøfte med ham en oppfølging av saken. Fra politisk side regner jeg som sikkert (...) at det anses som uakseptabelt med en grunnholdning hos de ansatte på dette området som er slik som gjengitt i OAs artikkel for den aktuelle lederens del.»

Forståelig kritikk

- Tjenesteleder Solveig Skar har høstet mye kritikk for sine uttalelser i fredagens intervju som hadde overskriften «Eldres ensomhet er ikke vårt an-

svar». Synes du at kritikken er velfortjent?

- Det er forståelig at det kommer skarp kritikk på uttalelser om at hjemmetjenesten ikke har noe med eldres ensomhet å gjøre. Det blir helt feil å si det slik. Vi må ha større bevissthet rundt måten vi kommuniserer på, og framstå som mennesker med empati og forståelse. Det er holdningen som må råde ut fra det verdigrunnlaget som tjenestene hviler på.

- Skal hjemmetjenesten bare utføre lovpålagte minimumsoppgaver?

- Nei, vi må kunne vurdere dette mer fleksibelt i forhold til den enkeltes behov. I tillegg må vi spille på lag med andre miljøer, familie og frivillighet, for å prøve å levere en best mulig helhetlig omsorg.

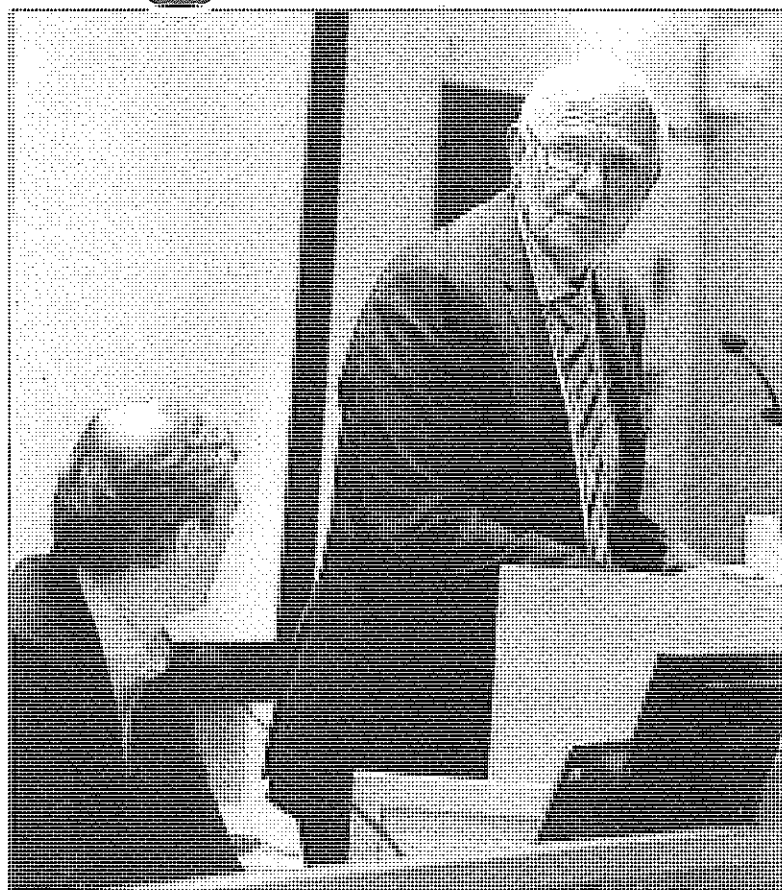
Litt for unyansert

- Helsearbeideren som startet diskusjonen med et anonymt leserinnlegg i OA 24. august, etterlyste en mer helhetlig omsorg for de eldre. «Det står ingenting i lovverket om at vi skal være en sosial støttefunksjon på grunn av ensomhet for brukerne», repliserte Skar blant annet. Hva tenker du om hennes svar?

- Jeg synes det er for unyansert. I noen tilfeller kan det for eksempel være behov for å kople på psykisk helsehjelp. Det er også en tjeneste vi leverer.

Ingen kald eldreomsorg

- Bør omsorg overføres til teknisk etat, sammen med vann

og avløp, skriver en leser ironisk på nettet. Vil du si at de økonomiske rammene for hjemmetjenesten er blitt så trange, at vi har fått en uønsket kald eldreomsorg?

- Nei, det vil jeg ikke si. Det leveres svært gode omsorgstjenester fra Gjøvik kommunes side, der de aller fleste er fornøyde. Men ideelt sett burde vi hatt mer tidsressurser til alle typer omsorg. Det er alltid for lite penger i forhold til behov. Derfor er det også en tøff debatt om prioriteringer.

- Vi trenger en ny debatt om hva slags hjemmebasert omsorg vi skal tilby de eldre, hevder flere. Er du enig?

- Ja, jeg er enig i at denne saken aktualiserer behovet for en debatt om hvordan vi kan utnytte samfunnets totale ressurser best mulig. Kommunen kan ikke løse utfordringen alene. Vi trenger et bredt samarbeid, konkluderer ordfører Bjørn Iddberg.

TOK OPP SAKEN: Ordfører Bjørn Iddberg (t.h.) og rådmann Magnus Mathisen drøftet mandag uttalelsene som lederen for hjemmetjenesten kom med i OA fredag.

ARKIVBILDE

KJØKKENFORNYING

Fra gammelt til nytt. Du får ny, flott fasade, praktiske skuffer osv. Store valgmuligheter, masse modeller og farger. Vi gjør jobben for deg. 16 års erfaring.

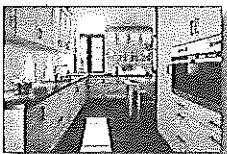
www.arcus-kjokkenfornyning.no

Vi håper at DU vil bli en av våre FORNØYDE kunder.

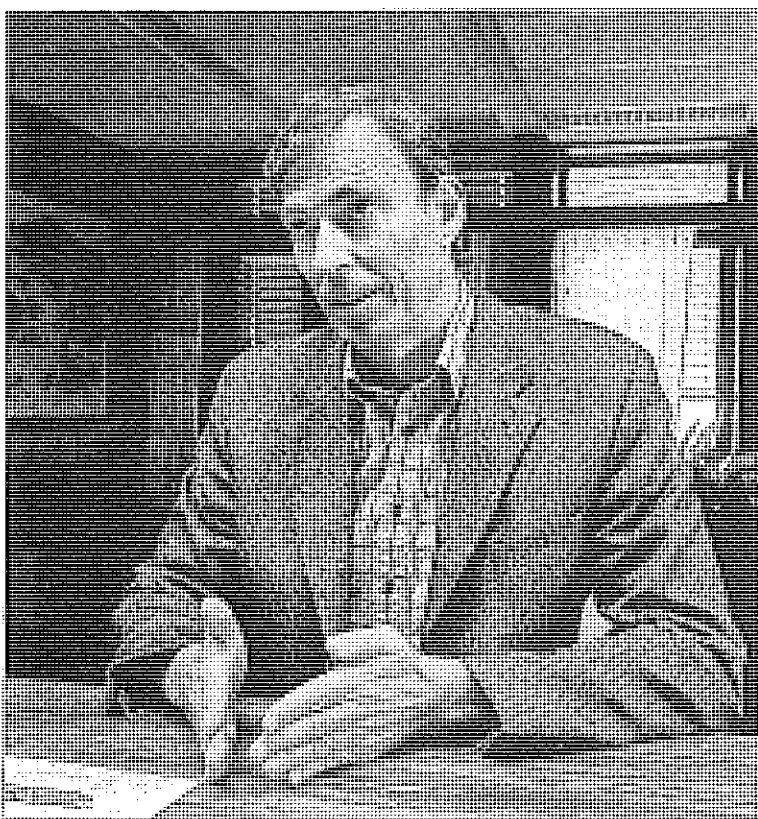
Ring Trond: 45 80 70 37

trond@arcus-kjokkenfornyning.no

ARCUS

OA SIST FREDAG

ENGASJEMENT Fra kommunen AS og kommunen AS har et stort engasjement i å gi ansatte et godt arbeidsmiljø. Her ser vi engasjement fra ansatte velkommen.

ARKIVBILDE

Forstår folks harme

GJØVIK: Gjøvik kommune skal vise omsorg og medfølelse, fastslår rådmann Magnus Mathisen.

KRISTIN STAVIK MOSHAGEN
kristin.moshagen@oa.no

– Kommunikasjon er vanskelig. I dette tilfellet framstår uttalelsene som unyanserte. Vi ønsker ansatte som viser engasjement og tar opp bekymringer. Vi har vedtatt en kommunikasjonsplan hvor dette står, og i den slår vi også fast at vi vil ha åpenhet. Og vi har tjenester som er ment å dekke opp eldres sosiale behov, sier Mathisen i en kommentar om de siste dagers storm rundt uttalelsene tjenesteleder Solveig Skar kom med i OA.

Omsorg og medfølelse

Mathisen sier kommunen består av mennesker som skal

hjelpe andre mennesker, og at omsorg og medfølelse er en del av dette.

– Når varmen og empatien ikke ble kommunisert, forstår jeg at folk reagerer, men det betyr ikke at jeg aksepterer at tjenestelederen er fritt vilt. Det er mange saklige innlegg og gode refleksjoner, men det er også innlegg i sosiale medier som går over streken. Tjenesteleder gjør jobben sin, og jeg vet at hun viser stor omsorg og medmenneskelighet overfor brukere og ansatte, sier Mathisen.

Krevende balansegang

Når det kommer til eldreomsorgen og nivået på tjenesten, påpeker Mathisen at det er en krevende balansegang. Han presiserer at det er rådmannens ledergruppe og kommunestyret som prioriterer og bestemmer standarden på tjenesten.

– Jeg har ansvaret for å utvikle holdninger og verdier i orga-

nisasjonen, og jeg skal bringe informasjon om behov til politikkerne. Vi har systemer for dette. Innbyggerne skal ha trygghet i at vi har informasjonen med oss når vi skal gjøre vanskelige vurderinger, sier Mathisen.

Han roser den ansattes lesebrev og synes det er positivt at det blir satt søkelys på problemstillingen.

Flere tilbud

– Jeg forstår den dårlige samvittigheten, og det er viktig at vi møter disse følelsene på en god måte, sier han.

Når det gjelder eldres ensomhet og tilbud for å forebygge dette, har kommunen dagsenter tilbud, støttekontakter og psykisk helsehjelp i tillegg til hjemmehjelp. I tillegg er det samarbeid med frivillige og Frivilligsentralen.

Mathisen opplyser at man i framtida vil bli utfordret enda mer på dette området, og at det må jobbes for å finne løsninger.

– Kommunens ledelse og kommunestyret møtes i dag for å drøfte eldreomsorg. Vi skal ha flere diskusjoner om eldreomsorg utover høsten, sier Mathisen

Øveraasen AS med prøveprosjekt

Nå skal c

GJØVIK: To modifiserte flyplassmaskiner ruller snart ut fra Øveraasens lokaler på Kirkeby. Til vinteren skal de sørge for vedlikeholdet på en del av Riksveg 4.

KJETIL LYSENGEN
kjetil.lysengen@oa.no

Statens vegvesen er oppdragsgiver for prøveprosjektet, som administrerende direktør Thor Arve Øveraasen har store forhåpninger til.

– Vi føler at vi har teknologien inne og veldig spente. Dersom det virkelig slår til så er jo markedet enormt, sier en engasjert Øveraasen til Oppland Arbeiderblad.

Fra Einavoll til Gran

For første gang skal altså Gjøvik-bedriften teste ut sine maskiner og teknologi på norske vinterveier.

Tidligere er det som kjent flyplassstriper på verdens største lufthavner som har nytt godt av kompetansen fra en av Gjøviks hjørnesteinsbedrifter. Her i distriktet er det Riksveg 4-strekningen fra Einavoll til Gran som skal driftes av Øveraasen-maskinene, i regi av Mesta AS, som vant anbudsrunderen.

» Dersom dette virkelig slår til så er jo markedet enormt

THOR ARVE ØVERAASEN
Administrerende direktør

I tillegg skal Øveraasen-maskinene også brukes på en strekning i Oslo og et område i nærheten av Ålesund, der det allerede har blitt foretatt testkjøring.

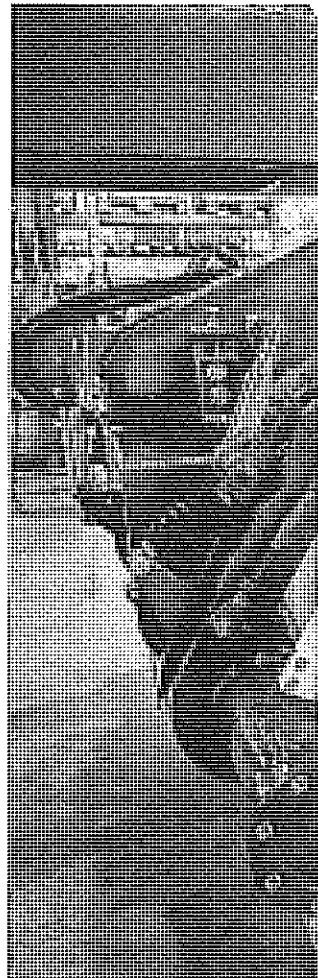
Øveraasen peker på to gevinster ved at veiene blir brøytet på en ny måte.

– Det viktigste er miljøgevinsten. Ved å bruke saltlake i stedet for vanlig salt viser tester at saltforbruket reduseres med mellom 60 til 70 prosent. Samtidig gjør teknologien at vegene blir brøytet bedre og dermed sikrere å ferdes på, mener Øveraasen.

Stålbørster

Han forklarer det med at de modifiserte RS200-maskinene som straks er klare først ploger vegbanen, deretter børster den med stålbørster, før saltlaken til slutt sprøytes over vegen.

– Stålbørstene tar med seg blant annet slaps og annet som tidligere ville ligge igjen i hjulsporene og saltlaken holder seg mye lenger enn vanlig salt. Den blåses raskt vekk når det kommer tyngre kjøretøy, påpeker Øveraasen.

PRØVEPROSJEKT: Med stålbørster og

Proveprosjektet kalles «Sort uten salt» og Øveraasen AS har undertegnet en femårskontrakt med Statens vegvesen, som har kjøpt maskinene til en stykkpris på rundt halvannen million kroner. Dersom kontrakten ikke blir forlenget har Øveraasen mulighet til å kjøpe maskinene tilbake og bygge dem om igjen til brøytning av flyplasser.

Nettopp økonomi blir et viktig tema i den videre prosessen.

Kostbart

– Dette er jo en betydelig dyrere måte å vedlikeholde vegen på enn det man gjør i dag. Så spors det hvor mye man er villig til å investere i økt sikkerhet på vegene og en betydelig miljøgevinst, sier Øveraasen.

» Vi vet at prosjektet følges med argusøyne fra sentrale myndigheter

THOR ARVE ØVERAASEN
Administrerende direktør

Maskinene som skal rulle langs Riksveg 4 i vinter vil ha en total

NÅ 30% på bestselgere! til 30.09.

kjells markiser

MARKISER · PERSJENNER · SCREEN · INTERIØR

GRATIS befaring/tilbud 815 00 570 - kjellsmarkiser.no

Skolene får 22. juli-opplegg

OSLO: Et nytt pedagogisk opplegg som nå tilbys norske skoler, handler om 22. juli, men retter oppmerksomheten mot ekstremisme og politikk, framfor våpen og person.

Elevene skal gjennom historiske kilder gi sin fremstilling av hva som skjedde 22. juli 2011 og fremstille historien i form av en utstilling.

De fleste skoleelever har kunnskap om terrorangrepet 22. juli gjennom nyhetsmediene og informasjon på internett. Undervisningen vår tar derfor utgangspunkt i elevene som kildekritikere, sier Anne Lene Andersen ved 22. juli-senteret. Det pedagogiske opplegget er utviklet av 22. juli-senteret og retter seg mot elever fra niende trinn til og med tredje klasse på videregående skole. Opplegget to-

ner ned våpen og gjerningsperson til fordel for temaer som ekstremisme, medborgerskap og demokrati, ifølge Andersen.

Terrorangrepene 22. juli er en del av historien vår, men også en del av vår samtid. Derfor er det viktig at skolen behandler hendelsen på en god og pedagogisk måte, sier kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner (H).

22. juli-senter

22. JULI-SENTERET: Det pedagogiske opplegget er utviklet av 22. juli-senteret.

ARKIVBILDE

Nå er det opp til byens politikere å gi oss tryggheten tilbake

TERJE PAULSBERG

«**MEDIESTORMEN**» PRELLER av på Solveig Skard, tjenestelederen for hjemmetjenesten i Gjøvik. Riktignok uttrykker hun nå støtte til ansatte som setter ord på sine frustrasjoner når de ikke makter å hjelpe mye nok godt nok. Men for øvrig står hun fast ved de famøse uttalelser i fredagens Oppland Arbeiderblad, der hun ba frustrerte ansatte korrigere sine holdninger. Nå sier hun også at det er fint at hennes ansatte er omsorgsmennesker, men etterlater dyp tvil om hun selv er nettopp det. En blir både opprørt og lei seg når en leder i hennes posisjon, som skulle være til hjelp for svake og hjelpetrengende, skaper tvil om hun selv besitter den empatien, varmen og respekten for mennesker som kjennetegner et godt omsorgsmenneske.

VISST MÅ en leder forholde seg til budsjetter, men en leder for omsorg – som bare ser lovparagrafer og økonomi – og ikke menneskene tjenesten er til for, er i mine øyne en farlig og i høyeste grad en uønsket leder.

JEG – og jeg er sikker på; folk flest – ser svært mørkt på å komme i en situasjon hvor vi er prissatt en så følelseskald omsorg som hjemmetjenestelederen er talperson for. Og jeg spør meg, hva har hun forklart politikerne om konsekvensen av de rammebetingelser saksfeltet hennes har å rutte med. Har hun, som fagperson, forklart at folks ensomhet har vi ikke tid til å bry seg om, og om eldre hjemmeboende ikke har fått hjelp til å komme seg ut i friskluft det siste halvåret, så er ikke det noe vi kan gjøre noe med? Har hun sagt fra om dette, eller latt være – fordi hun synes det er greit nok, og i hvert fall ikke hennes problem?

ILLUSTRASJONS FOTO

TIL TROSS for det folkelige opprør, som en må kalle den massive protest som har rast her på Facebook, ser jeg dessverre i dagens tilsvar, ingen klok og ydmyk leder som modererer seg, som vil berolige omgivelsene og i ettertenksomhet prøver å skape et mer menneskevennlig inntrykk av seg og målet for tjenesten. Nei, her er det en «profesjonell» leder som står på sitt, som er opptatt av å etterleve lovens bestemmelser, og dermed basta! Fri og bevare meg for å havne i klørne på slike «profesjonelle» folk, som tydeligvis ikke synes løsningsorientert, som ikke tror på dialog og den gode samtale for å påvirke de bestemmende organer dersom rammene er for trange og ressursene ikke strekker til.

DET ER dette som er så opprørende, at vi i vår ellers så trivelige by, har en leder for hjemmetjenesten som synes blind og døv for menneskers behov på livskvel-den, som kjører på, og ikke synes opp-

tatt av å medvirke til best mulige løsninger for dem som trenger det, men som bare slår fast at slik er loven, dette er minimumskrav. Slik blir det. Og slik skal det være.

JEG UNDRES, i hvilken grad denne lederen for hjemmetjenesten i Gjøvik lytter til sine brukere og sine ansatte? Er for eksempel brukere og ansatte enige i hennes påstand om at tidsbrnk ikke har noe å si for kvaliteten på arbeidet? Hun sier at utviklingen har gått i riktig retning, og det til tross for at hjemmesykepleiere i dag har så lite tid til hver enkelt bruker at de må haste fra sted til sted – ofte i et slikt tempo at i hvert fall noen opplever utilstrekkelighet og frustrasjon over ikke å kunne yte den hjelp de så gjerne vil. Siden behovet for tjenesten bare vil øke i årene som kommer, er det i hvert fall vanskelig å tro på bedre tilstander dersom ledelsen for tjenesten mener at det er slik det skal være.

SVÆRT MANGE av dem som har reagert her på Facebook har vært nådeløse mot Solveig Skard, og sagt klart fra at hun er diskvalifisert fra jobben, og må fjernes. Jeg har ikke uttalt meg så sterkt og kategorisk. Men, og det skal hun vite, hun har påført mange her i byen en usikkerhet, for ikke å si engstelse, for hva som i virkeligheten skjer innen den hjemmebaserte omsorgen i Gjøvik. Dermed har hun roket ved en av de viktigste kvaliteter i et samfunn, tryggheten for alderdommen.

JEG SETTER stor pris på at ordfører Bjørn Iddberg, som den fornuftige mann han er, har lovet å gå inn i saken. Jeg ventet spent på oppfølgingen. Den bør også inneholde en kartlegging av de reelle behov i sektoren og bevilgninger til de tiltak som er nødvendig for å sikre verdighet i alderdommen også for hjemmeboende. Nå er det opp til ordfører og byens øvrige politikere å gi oss tryggheten tilbake!

Sykehuset i Gjøvik midt på treet

GJØVIK: 400 tilfeldig valgte pasienter fra hver av landets 61 sykehus er blitt bedt om å vurdere sykehuset på ni ulike områder.

LISA GRANBERG JANSEN
lisa.granberg.jansen@oa.no

Det skriver Aftenposten. Det var Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (Kunnskapssenteret)

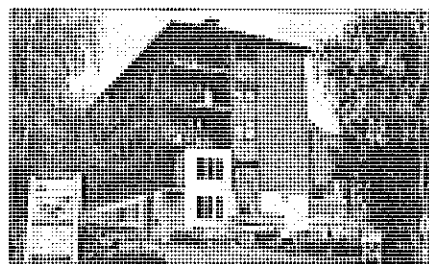
som høsten 2015 gjennomførte en nasjonal brukerfæringsundersøkelse blant voksne døgnpasienter.

Totalt 23.460 tilfeldige pasienter fikk tilsendt et spørreskjema som inneholdt 53 spørsmål om erfaringer med sykehuset når det gjelder strukturer, prosesser, pasientsikkerhet og ventetid for oppholdet.

Totalvurderingen varierer fra 1 til 5, der 1 er dårligst og 5 er best, og uttrykker hvordan sykehuset skå-

rer sammenlignet med andre sykehus i landet når det gjelder pasienterfaringer. Resultatet sier derfor ikke nødvendigvis noe om kvaliteten på sykehuset.

Sykehuset Innlandet Gjøvik får en samlescore på 3, altså cirka midt på treet. Det gjør også 20 andre sykehus, deriblant Sykehuset Innlandet Elverum og Sykehuset Innlandet Lillehammer.

MIDDELS: Sykehuset Innlandet avdeling Gjøvik får en samlescore på 3. **ARKIVBILDE**

■ Nasjonale skoleprøver

Variererende i Gjøvik

GJØVIK: Elevene i Gjøvik kommune er sterke i matematikk, men leseferdighetene ligger under landsgjennomsnittet.

KNUT SKAUG HESLA
redaksjonen@oa.no

Nasjonale prøver gjennomføres i grunnopplæringen for å gi skolene kunnskap om elevenes ferdigheter i blant annet lesing og regning. De nasjonale prøvene viser at elevene i Gjøvik kommune har gode kunnskaper i matematikk, mens leseferdighetene kan bli bedre.

- Vi er veldig fornøyde med elevenes ferdigheter i regning, sier Anne Margrethe Lund, kommunalsjef for oppvekst i Gjøvik kommune. Landsnittet er 2,9. Her på Gjøvik ligger elevene på 3,2. Det er veldig bra.

Langsiktig satsing

Lund forteller at de sterke resultatene har sammenheng med kommunens langsiktige satsing på matematikk.

- Gjøvik er gode på realfag. Vi har et godt samarbeid med Vitensenteret og har satset på videreutdanning av lærere. Ikke minst har vi arbeidet målrettet for å få elevene engasjert i faget. Stikkordet er hverdagsmatematikk - elevene må få øyne opp for at matematikk er et praktisk fag, forklarer hun.

Selv om Gjøvik-elevene har bra regneferdigheter, er det ikke like bra stilt med leseferdighetene. De nasjonale prøvene viser at mange elever på femte trinn er for dårlige til å lese. På landsbasis ligger 25,5 prosent av elevene på det laveste mestringsnivået. På Gjøvik er den tilsvarende prosentandelen 33,7.

- Vi er klar over denne utfordringen, og vi jobber med det, sier Lund. Bedring av leseferdighetene er et hovedsatsingsområde for kommunen.

Systematisk arbeid

Lund forteller at den systematiske satsingen på matematikk har gitt gode resultater og at den sanne arbeidsmetodikken nå anvendes for å bedre leseferdighetene.

KOMMUNALSJEF: Anne Margrethe Lund er kommunalsjef for oppvekst i Gjøvik kommune

FOTO: ASBJORN RISDAKKEN

- Jeg har stor tro på at resultatene blir bedre fremover, forsikrer Lund.

Før øvrig sliter Gjøvik med at det er stor forskjell på kunnskapsnivået til gutter og jenter.

- Problemet gjelder ikke Gjøvik særskilt. Det er et nasjonalt problem at prestasjonene i norsk skole er kjønnsdelte. Jentene gjør det jevnt over bedre enn gutta, sier Lund.

Omstridt

Lund forteller at de lærde stri-

des om hva som er årsakene til den nasjonale trenden, men at det ikke er grunn til å anta at årsaksbildet er et annet på Gjøvik enn ellers i landet.

- Det har blitt forsket mye på dette feltet, men man har ikke kommet helt til bunns i hva kjønnsforskjellene skyldes. Det finnes ulike teorier. Gode leseferdigheter er uansett en nøkkel til fullverdig samfunnsdeltagelse, og Gjøvik kommune kommer derfor til å satse på dette framover, avslutter Lund.

34 BILISTER KONTROLLERT

LUNNER: Politiet holdt natt til fredag trafikkkontroll på E16 ved Leirsjøen i Lunner kommune. 34 trafikanter ble kontrollert. Det hele resulterte i tre forenklede forelegg for fartsovertredelse.

KUSK KASTET AV FRA SULKY

LUNNER: En kusk ble fredag ettermiddag kastet av sulkyn som var påspenn en travhest i Flågenvegen i Lunner. Kusken skal ha klaget over smerter i ankel og ribbein, og er kjørt til legevakta for sjekk av politiet.

SULLAND MOTE ER KLAR FOR

SOMMERSALG

50 %

AVSLAG PÅ VÅR- OG SOMMERVARER

SALGSTART 3. AUGUST